

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİMİN KÜLTÜREL TEMELLERİ ANABİLİM DALI
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ PROGRAMI**

**ALTI YAŞ ÇOCUKLARININ PİYANO EĞİTİMİNE
HAZIRLANMALARINDA KULLANILAN YÖNTEMLERİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kübra Sevim Güleç ERSOY

**ANKARA
2010**

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİMİN KÜLTÜREL TEMELLERİ ANABİLİM DALI
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ PROGRAMI**

**ALTI YAŞ ÇOCUKLARININ PİYANO EĞİTİMİNE
HAZIRLANMALARINDA KULLANILAN YÖNTEMLERİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kübra Sevim Güleç ERSOY

Tez Danışmanı: Prof.Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN

**ANKARA
2010**

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü' ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Eğitimin Kültürel Temelleri Anabilim
Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Başkan Prof. Dr. Ayşe GAKIR İHAN

Üye Prof. Nezihe ŞENTÜRK

Üye Yrd. Doç. Dr. Cevdet Demirene

Üye.....

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu
onaylarım.

.../.../20..

Prof. Dr. Nejla KURUL
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde görüşleri, önerileri ve yardımları ile bana yol gösteren tez danışmanım Sayın Prof.Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN' a, görüşme formlarıma zaman ayırarak yardımcı olan Ankara'daki özel müzik dershanelerinde görevli piyano öğretmenlerime teşekkür ederim.

Ayrıca Karabük Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Burhanettin Uysal'a, araştırma süresince maddi-manevi yardımlarını esirgemeyen, annem Funda GÜLEÇ, babam Kemal GÜLEÇ, kardeşim Miraç GÜLEÇ' e, biricik eşim ANIL ERSOY' a, ikinci annem ve babam Saadet - Gülbüz ERSOY' a, Özge Yeşilöz ve canım meslektaşım İzzet YÜCETOKER' e teşekkür ederim.

ÖNSÖZ

Bu araştırma, Ankara ilindeki altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren kurumlarda, altı yaş çocuklarının piyano eğitimi sürecine hazırlanmalarında kullanılan yöntemleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

Dört bölümden oluşan araştırmanın birinci bölümünde; problem, amaç, önem, sınırlılıklar, ilgili araştırmalar ve kısaltmalar açıklanmıştır.

İkinci bölümünde araştırmanın yöntemi üzerinde durulmuş, araştırma modeli, çalışma grubu, verileri toplama araç ve teknikleri ve verilerin analizi başlıkları içinde, çalışmanın ne şekilde yapıldığı açıklanmıştır.

Üçüncü bölümde araştırmacı tarafından hazırlanarak Ankara’da özel eğitim kurumlarında çalışan 15 piyano öğretmenine uygulanan görüşme formları tezin amaçları doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Dördüncü bölümde ise, sonuç ve öneriler kısmı yer almaktadır.

Kübra S. GÜLEÇ ERSOY

ÖZET

ALTI YAŞ ÇOCUKLARININ PİYANO EĞİTİMİ SÜRECİNE HAZIRLANMALARINDA KULLANILAN YÖNTEMLERİN İNCELENMESİ

GÜLEÇ ERSOY, Kübra

Yüksek Lisans, Güzel Sanatlar Eğitimi Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN

2010 , 97 sayfa

Bu çalışma altı yaş çocuklarının piyano eğitimi sürecine hazırlanmalarında kullanılan yöntemleri belirlemeyi ve piyano eğitiminde kullanılan bu yöntemleri benzerlikler, farklılıklar açısından karşılaştırmayı amaçlamıştır. Betimsel bir çalışma olan araştırmanın evrenini, Ankara ili içerisinde altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren kurumlarda çalışan piyano öğretmenleri ve eğitim alan altı yaş çocukları oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunda, Ankara ilinde özel müzik dershanelerinde piyano eğitimi veren 15 piyano öğretmeni yer almıştır. Çalışma grubuna araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler tezin alt amaçları doğrultusunda analiz edilmiş, bu analizden de önemli noktalar belirlenerek kodlanmıştır. Kodlanmanın sonunda ise bu veriler frekans yoluyla nicelleştirilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular, özel müzik eğitimi veren kurumlarda çalışan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitimi konusunda özel bir eğitim almadıkları ve kullanılan yöntemlerle ilgili kısıtlı bilgiye sahip olduklarını göstermiştir. Ayrıca altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde renkler ve oyundan yararlanıldığı belirlenmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına bakılarak; Ankara'daki özel müzik eğitimi kurumlarında altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren öğretmenlerin piyano öğretim yöntemleri hakkında çeşitli hizmet içi seminerlerle bilgilendirilmesinin gerekli olduğu düşünülebilir. Erken piyano eğitimi hakkında daha fazla kaynak, kitap ve nota kitaplarının yazılmasının piyano öğretmenlerine yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

ABSTRACT

EXAMINING OF THE METHODS USED IN PREPARATION OF THE PROCESS OF PIANO EDUCATION OF PUPILS AGED SIX

GÜLEÇ ERSOY, Kübra

MA, Department of Education of Fine Arts

Advisor: Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN

2010, 97 pages

This study aims to compare and contrast the similarities and the differences in the methods used in preparation of the process of piano education of pupils aged six. The components of this descriptive study are the piano teachers who work at institutions in Ankara, providing piano training to children aged six and the six-year-old children themselves who are trained. The study group of the research consists of 15 piano teachers working at special music courses in Ankara. The interview form prepared by the researcher has been applied to the study group. The obtained data has been analyzed for the sub-purposes of the thesis; key points are determined and coded. At the end of the coding process, the data has been made quantitative through frequency. The findings from this study have showed that the majority of the teachers training at institutions that provide private music education did not receive specific training on piano education of pupils aged six and have limited information on the methods used. It has also been determined that colours and games are used in the piano education of six-year-old pupils.

The study concludes by looking, private music education institutions in Ankara to children six years of piano teachers who have taught piano teaching methods in training seminars about the various services that can be thought of informing the necessary. Learn more about the early piano training textbooks and note books printed are thought to be a guide to piano teachers.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
TABLolar LİSTESİ	v
BÖLÜM	
1.GİRİŞ	
1.1.Problem	1
1.2.Amaç	33
1.3.Önem	33
1.4.Sınırlılıklar	34
1.5. İlgili Araştırmalar	34
2. YÖNTEM	
2.1. Araştırma Modeli	39
2.2. Çalışma Grubu	39
2.3. Verileri Toplama Araç ve Teknikleri	39
2.4. Verilerin Analizi	40
3. BULGULAR ve YORUMLAR	
3.1. Kişisel Bilgiler	41
3.2. Pişano Öğretmenlerine Yapılan Görüşmenin Analizi ve Kodlanması	43
4. SONUÇ ve ÖNERİLER	
4.1. SONUÇLAR	79
4.2.ÖNERİLER	81
KAYNAKLAR	83
EKLER	92

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa

3.1. KİŞİSEL BİLGİLER

Tablo 1. Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Mezuniyet Dereceleri	41
Tablo 2. Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri	41
Tablo 3. Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Piyano Öğretim Yöntemleriyle İlgili Eğitim Alma Durumları	42
Tablo 4. Özel Kurumlarda Çalışan Piyano Öğretmenlerinin Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Verme ve Bu Konuda Eğitim Alma Durumları	42

3.3. PİYANO ÖĞRETMENLERİNE YAPILAN GÖRÜŞMENİN ANALİZİ VE KODLANMASI

Tablo 5. Piyano Eğitimine Hazırlık Uygulamaları	47
Tablo 6. İlgi Sağlama Çalışmaları	51
Tablo 7. Piyano Dersi Uygulamaları	55
Tablo 8. Kullanılan Yöntemler	57
Tablo 9. Yöntem Seçerken Dikkat Edilen Uygulamalar	61
Tablo 10. Yöntemlerin Öğrenciye Piyanoyu Sevdirmeye Konusundaki Başarısı	65
Tablo 11. Yöntemler İle İlgili Karşılaşılan Sorunlar	69
Tablo 12. Piyano Eğitiminde Başarıyı Arttırmak İçin Kullanılan Uygulamalar	72
Tablo 13. Piyano Eğitiminde Oyunun Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşleri	76

BÖLÜM I- GİRİŞ

1.1.Problem

Eğitim

Günümüzde pek çok eğitim tanımı yapılmaktadır ve aşağıda birkaçına yer verilmiştir.

Bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve geliştirmede işe koşulan en etkili süreçlerin başında kuşkusuz “eğitim” gelmektedir (Uçan, 1982, s.1).

Eğitim, çevre ayarlaması yoluyla kişinin davranışlarını istendik yönde değiştirme ve değerlendirme süreci olarak tanımlanabilir (Sönmez, 2005, s.37).

Eğitim, bireyde kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istenilen davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir (Demirel, 2006, s.6).

Yıldırım’a göre eğitim (1983) , insan davranışlarında bilgi, beceri, anlayış, ilgi, tavır, karakter ve sair önemli sayılan kişilik nitelikleri yönünden belli değişimler sağlamak amacıyla yürütülen düzenli bir etkileşim olarak tanımlanır (Sönmez, 2005, s. 35).

Eğitim, belli bir amaç içerir. Kişide istendik davranış meydana getirme süreci olan eğitim, bireyi, eğitimle kişide meydana gelen değişim ise toplumu etkiler (Ertürk, 1972,s.12).

Eğitim; bireyleri, doğayı denetleyecek, değiştirecek ve üretim yapabilecek biçimde yetiştirme; bireylerin doğal olgunlaşmalarını artırma ve davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı olarak istendik değişim meydana getirme süreci olarak tanımlanabilir (Özden, 2002, s.7).

Tanımlara bakılarak eğitim sürecinde becerilerin geliştirilmesinin önemli olduğu söylenebilir. Eğitim sürecinde bireyin çağa ayak uydurarak, kendi kültürünü tanıyarak yetiştirilmesinin amaç edinilmesi düşünülebilir.

Çağdaş eğitim bilim, sanat ve teknik olarak üç genel alandan belli bir felsefi bütünlük içinde kapsayan bir çerçevede düzenleyip geliştirmeye çalışır (Uçan, 2005,s.14).

Eğitimin amacı, zihinsel süreçlerin organik bütünlüğünü korumak olmalıdır. Oysa akılcılığa yönelik bir eğitim sistemi içinde insanın, yalnız akıl, mantık ve düşünce gibi yetenekleriyle değil, aynı zamanda duyum, duygu ve coşkularıyla da, dengeli bir bütünlük içinde yaşaması gerekir. İnsan bir yaşantıyı usa vurma ile değil, önce duyguları ve imgeleri ile algılar. Algılar ise, imgeleme gücü olmaksızın kavramları oluşturamaz. Akıl ve düşünce gibi duyu ve duygular da, varlığımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Ruhça ve bedence sağlıklı ve dengeli bir biçimde gelişip bütünleşen birey, uyumlu birey olarak yetişir. Uyumlu bireyler de uyumlu toplumları meydana getirir (San, 1979, s.227-228).

Aileden sonraki eğitim kurumlarından alınan bilgiler, yaşama geçirilebilir ve nitelikli olmalıdır. Verilecek eğitim sanat destekli, insanı mutluluğa götüren, kişiliğini geliştirecek, doğasındaki yetenek ve güçleri, iç potansiyeli ortaya çıkaracak bir eğitim olmalıdır (Ünal, 2006, s.13).

Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi ise; çağdaş eğitimin konu alanlarından biri olan sanat eğitiminin önemli dallarından biri olarak düşünülebilir.

Sanat eğitiminin bir kolu olan müzik eğitimi, bireylerin müzik aracılığıyla kendini geliştirmesinde önemli bir rol üstlenir. Müzik eğitimi alan bireyler, bu eğitimin gereği olan müziksel davranışları kazanarak belirli gelişmelere ulaşırlar. Müzik eğitiminin asıl amacı, eğitimin her aşamasında kişiye katkı

sağlamak, onlara kendi yeteneklerini tanıma ve geliştirme fırsatı oluşturmak olmalıdır (Uslu, 2007, s.2).

Tarihte birçok filozof, müziği eğitimin önemli bir parçası kabul etmiştir. Platon (MÖ.427-347) müziği “Ritim ve armoni, insan ruhunun derinlerinde, ruh ve beden arasında duran, vücudun zerafetini ve insan zekasını öne çıkaran, doğru yolda olduğunun en güçlü göstergesidir” şeklinde açıklamıştır. Konfüçyus (MÖ.552-479) müziğin kişisel ve toplumsal gücüne işaret etmiş, “Üstün insan, müziği, kültürün mükemmelleşmesi yolunda kullanan insandır. Müzik yaygınlaştığında, insanlar arzularına ve ideallerine ulaştığında, büyük ulusların ortaya çıktıklarını görebiliriz” demiştir. Aristo (MÖ.384-322) ise “iyi bir karaktere ulaşmada erken ve yoğun bir müzik eğitimi” nin önemini vurgulamıştır (Tarman, 2006, s.9).

Bireyleri ve toplumları biçimlendiren, yönlendiren, geliştiren en etkili süreç eğitim sürecidir. Bu eğitim sürecinde bireyin duyuşsal gelişimini sağlayan, estetik bakış kazandıran, güzeli ve doğruyu birlikte var etmeyi öğreten alan sanat eğitimidir. Sanat eğitiminin bir dalı olan müzik eğitimi de kendini müzik yolu ile ifade etmeyi, ritim ve seslerle yaşamı güzellemeyi öğretir. Eflatun’un dediği gibi (1985); Hiçbir şey insanın içine ritim ve düzen kadar işlemez. Müzik eğitimi gereği gibi yapılırsa insanı yüceltir; özünü güzelleştirir (Yağcı, 1995, s.16).

Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış (beceri) kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun/gencin, öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır (Uçan, 1997, s.14). Çünkü doğarken sesle doğan birey, yaşamı boyunca seslerle örülü bir çevrede bulunur. Her birey müziği yaşantısının önemli bir bölümünde çeşitli şekillerde kullanarak belli bir müziksel yaşantı oluşturur.

Müziğin temel eğitiminde ilk amaç, çocuklukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasını geliştirmek, ritim duygusunu ve kulak duyarlılığını geliştirmektir (Pamir, 1984, s.5). Bir başka bakış açısına göre ise;

Müzik eğitiminin amacı; insana, müziği sevdirmekten başka, müzik dinleme, yargılama becerisiyle birlikte insanın beğeni düzeyini yükseltmektir (Öz, 2001, s.104-105).

Müzik eğitimi yaygın (okul dışında) ve örgün (okulda) olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır. Müzik eğitimi okul dışında ya da okul içinde olsun, amacının öğrencilerin duygularını müzikle ifade etmelerini öğretmek ve müzikal gelişimlerini sağlamak olduğu düşünülebilir. Müzik eğitimi sürecinde, öğrencinin çalması ya da söylemesinden çok müziği sevmesinin ve müzik kültürünü tanımasının önemli olduğu söylenebilir.

Okul Öncesi Dönemde Müziğin Eğitimi ve Önemi

Okulöncesi dönem olarak ifade edilen 0-6 yaş dönemi, bireyin öğrenmesinin en yoğun olduğu, alışkanlıklarının ve yeteneklerinin en hızlı şekilde geliştiği ve biçimlendiği dönemdir (Temiz, 2006, s.193).

Çocuklar, müziği sevmelerine ve zevk almalarına temel olan hareket etme ve ses çıkarma becerileri ile dünyaya geldiklerine göre, doğumdan itibaren müzikle tanıştırılmalarının önemli olduğu ve doğumdan sonra uygulanacak planlı müzik eğitimi sayesinde yeteneklerinin erken dönemde keşfedilmesinin sağlanacağı düşünülebilir.

Çocukların müzikal duyarlılıkları okul öncesi dönemde başlamaktadır. Bebeklikten itibaren çocuklar müziğe tepki verirler. Tepkilerinde çoğu zaman vücut hareketlerini kullanmaktadırlar. Bu dönemde çocukların müziğe olan ilgi ve sevgilerini geliştirerek, estetik duyarlılık kazanmalarını sağlamak için müzikle ilgili çalışma süreçlerini içeren alanların iyi bilinmesi gerekmektedir (Ömeroğlu vd., 2006, s.31).

Okulöncesi eğitimde, her çocuğun müzik alanında az ya da çok yetenekli olduğunun kabul edilmesi ve çocuğun yeteneklerinin keşfedilip, bunları geliştirebilmesi için uygun şartların sağlanması gerektiği düşünülebilir.

Müziğe yetenekli olan çocukların müzik sanatını öğrenmeleri ve çalgıcı-şarkıcı-besteci olarak yetişebilmeleri büyük ölçüde içinde bulundukları ortama bağlıdır. Bu açıdan bakılırsa anaokulunda müzik eğitiminin önemi daha iyi kavranabilir. Her çocuk müziğe ilgi duyar; kimi çocuklar şarkı söylemeyi kimi çocuklar çalgı çalmayı ya da ses veren bir araçtan ses çıkarmayı, kimileri de müzik dinlemeyi daha çok severler. Öğretmen, çocuğun müziğe ilgisinin yönünü ve yeteneğinin derecesini kavramaya çalışmalı, çocukları ilgi ve yetenekleri yönünde geliştirmeye çaba harcamalıdır (Sun ve Seyrek, 2002, s.31).

Müzik dinlemenin bir kültür olduğu düşünülürse, müzik dinleyen bir çocuğun sessiz olmayı, dikkatini dinlediği müziğe yoğunlaştırmayı ve müzik dinleyenlere sessiz kalarak saygı göstermeyi öğreneceği düşünülebilir. Aynı zamanda müzik dinleyen çocukların sesleri tanıyıp, ayırt ederek müzikal işitme yeteneğini geliştirebileceği, müzikte anlatılan konu ile müzik arasında neden-sonuç ilişkisi kurmasının bilişsel süreçlerin desteklenmesini sağladığı düşünülebilir.

Okul öncesi müzik eğitimi, 0-6 yaş kümesindeki çocuğa kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak temel müziksel davranışlar kazandırılması; yine çocuğun kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak temel müziksel davranışlarının değiştirilmesi, geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi sürecidir. Bu tanımdan da açıkça anlaşılıyor ki okul öncesi müzik eğitimi, müziğin öğretimi değil, çocuğun müziksel eğitimidir (Öztürk, 2001, s.7).

Sun ve Seyrek (2002, s.31) müziğin çocuk gelişimine etkilerini, “dil gelişimi, duygusal ve sosyal gelişim, bedensel ve psiko-motor gelişim” olarak üç açıdan incelemiştir.

1. Dil Gelişimi: Müzik eğitiminde kullanılan şarkılar ve tekerlemelerin çocuğun dil gelişimini desteklediği düşünülebilir.

2. Duygusal ve sosyal gelişim: Müzik, çocuğu ruhsal yapısındaki heyecanlı ve aşırı duygusallık ortamından daha sakin bir ortama

yöneltir. Bu yöneliş, güvensizlik, saldırganlık, gerilim ve korku gibi davranışlardaki güçlüklerin yenilenmesi konusunda önemli bir etkindir. Müzik eğitimi aynı zamanda çocuğun kişilik gelişimini ve çocuğun davranışlarını da olumlu yönde etkilemektedir. Ayrıca, çocuğun gözlem yeteneklerini güçlendirerek, çevresine karşı daha duyarlı davranmasını sağlamaktadır (Argun, 2004, s.118).

3. Bedensel ve psiko-motor gelişim: Müzik aletleri kullanımının çocukların küçük ve büyük kas, koordinasyon, güç ve tepki hızlarının gelişimini desteklediği düşünülebilir.

Pugh ve Pugh 'a göre (1998) çocuğun müziğe, vücut hareketleriyle tepki vermesi, müziğe uygun dans figürleri oluşturmaya çalışması, müziğe sesiyle eşlik ederek, sesini tanıması bilişsel ve psikomotor gelişimine katkı sağlamaktadır (Ömeroğlu vd., 2006, s.17-18).

Bunların dışında müzik eğitiminin çocukların yaratıcılık gelişimini de desteklediği düşünülebilir.

San (2008, s.14), yaratıcılığı "bilinen şeylerden yepyeni bir şey çıkarmak, yeni, özgün bir bireşime (sentez) varmak, birtakım sorunlara yeni çözüm yolları bulmak" olarak tanımlamıştır.

Yaratıcılık çocuğun doğuştan getirdiği bir özelliğidir. Ancak ortaya çıkarılması ve geliştirilebilmesi için uygun bir ortamın sağlanması gerekir. Yaratıcılık ilk olarak çocuğun oyunlarında görülmektedir (Argun, 2004, s.39).

Bu nedenle okulöncesi dönemde verilen müzik eğitimi içerisinde oyunun önemli bir yere sahip olduğu ve müzik etkinliklerinde müzikli oyunların oynanmasının çocuğun yaratıcılığını ortaya çıkaracağı ve geliştireceği düşünülebilir.

Küçük yaştan başlayarak çocukları yaratıcı kılmaya en uygun alan, sanatsal alandır. Bu açıdan sanat eğitimi, genel ve tümel eğitim ve öğrenim içinde genişlikle, yaygınlıkla yer alması gerekli bir düzence (disiplin)'dir (San, 2008, s.25). Okulöncesi çağda dramatizasyon, öykü anlatma, resim-heykel yapma, müzik dinleme, dinlenen müzikle ilgili öyküler anlatma, enstrüman çalma gibi etkinliklerin, çocukların yaratıcılıklarını geliştirdiği düşünülebilir.

Erken yaşlarda çocuğun müziğe olan ilgisi işlenmelidir. Okulöncesi müzik eğitiminin önemi; çocukların iyi, doğru ve zevkle müzik yapması, onlarda bazı müzikal becerilerin geliştirilmesi, şarkı söyleme ve enstrüman çalma gereksinimi ortaya çıkarması, onlara iyi bir “kulak-ses eğitimi” vererek müzik zevki ve güzel bir müziği anlama kabiliyeti yaratmasıdır. Bu eğitimin ana amacı ise, çocukların toplumsal çevre farklılığından gelen ve ilköğretimde fırsat eşitsizliği yaratacak gelişme farklılıklarını azaltmak ve çocukların yaratıcılık, kişilik ve anadil gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Ürfioğlu, 1989, s.10).

Bu nedenle de; erken yaşta verilen müzik eğitiminin; ses ve tartım duygusunun yerleştirilmesi, sesi doğru kullanmayı öğretme, kulak eğitimi verme, müzik beğenisini geliştirme, çocuğun yaptığı işte dikkatini toplamasını sağlama, kavram ve dil gelişimini sağlama, iyi alışkanlıklar ve güven duygusu kazandırmaya yardımcı olacağı için okulöncesi dönemde yaygınlaştırılması ve müzik eğitiminin ilk basamağı olarak bu döneme gereken önemin verilmesinin gerekli olduğu düşünülebilir.

Okulöncesi eğitim döneminde müzik ve müzikle bağlantılı hareket, ses, söz ve tartım çocuğun gelişimlerini etkilemektedir (Öztürk, 2007, s.17). Müzik aletlerini kullanırken çocuk, enerjisini olumlu yollarla dışa yansıtmakta, sesleri keşfetmekte, kendi ritimlerini yaratmakta ve çalgı çalma becerisi kazanmaktadır. Bu da çocuğun başarı ve güven duygusunu geliştirmektedir (Ömeroğlu ve diğer., 2006, s.17).

Okulöncesi dönemde müzik etkinliklerinin sadece şarkı söylemekten oluşmadığı söylenebilir. Çocuğun gelişimine uygun olarak birçok etkinlikten

oluşan bir müzik programının uygulanması sonucu sağlıklı bir müzik eğitiminden söz edilebileceği düşünülebilir. Buna göre;

Öğretmen müzik etkinlikleri sırasında;

- Ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları,
- Müzik dinleme,
- Şarkı söyleme,
- Yaratıcı hareket ve dans,
- Tempo (Hız) çalışmaları,
- Ritm çalışmaları,
- Müzikli öykü oluşturma, gibi etkinlikleri kullanarak, çocuklara temel müzik becerileri kazandırmayı ve estetik duygularını geliştirmeyi hedeflemelidir (Ömeroğlu vd., 2006, s.33-34).

Müzik derslerinde kullanılacak olan tüm bu etkinliklerin olumlu sonuçlar doğurabilmesi için önceden ve eğitim verilecek yaş grubunun gelişim özelliklerine göre planlanması gerektiği düşünülebilir. Bu konu hakkında çeşitli araştırmacıların görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

Okulöncesi dönemde müzik eğitiminde en önemli noktalar: duymak, dinlemek, dikkatini seslere yoğunlaştırabilmek ve uygun tepkiyi verebilmektir. Müzik eğitimi planlanırken çocukların gelişim düzeyleri, hazır bulunuşlukları ve müziğe karşı ilgi dereceleri göz önünde bulundurulmalıdır. Verilecek müzik eğitiminin gelişim alanlarını destekleyici nitelikte olmasına dikkat edilmelidir (Bal ve Artan, 1995, s.9).

Çocukların, müzik eğitime hazır oluşluk durumu, bu eğitimin rahat yapılabilmesi, amaca yönelik sürdürülebilmesi ve sonuç alınabilmesi açısından oldukça önemlidir. Özellikle çocuğun fiziksel gelişmişlik ve algılama düzeyi ile psikolojik açıdan müzik eğitime uygunluğu, dikkate alınması gereken konulardır. Çocukların, ruhsal yönden eğitime hazırlanması, eğitimdeki başarıda temel etkenlerdendir (Uslu, 2007, s.6). Öğretmen her

çocuğun müzik yeteneğini, ses sınırının genişliğini, müzik aleti çalmaya, şarkı söylemeye, müzik dinlemeye gösterdiği ilgi derecesini bilmelidir. Öğretmen, çocukları bu ve benzeri özellikleriyle tanımadıkça ve bilgisi, araç gereci, öğretim stratejileri ile sistematik bir uygulamayı gerçekleştirmediği sürece çocukların müzik beğenisini, müziğe ilgisini istediği yönde geliştiremez (Sun ve Seyrek, 2002, s.39).

Okulöncesi dönemde müzik eğitimi verilirken öğrencilerin yaş ve gelişim özelliklerine uygun etkinliklerin, yöntem ve tekniklerin kullanılmasının; nitelikli bir müzik programının hazırlanması ve uygulanması açısından önemli olduğu düşünülebilir.

Çocuğun müzikal ve dil yeteneğinin gelişimini, bilişsel, sosyal-duygusal, bedensel ve psikomotor gelişimini desteklediği düşünülen müziğin, okul öncesi eğitimde amaç değil araç olarak, çok erken dönemlerde çocuğun eğitiminde planlı ve programlı olarak kullanılması gerektiği düşünülebilir.

Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin genel kapsamı davranışsal ve içeriksel olmak üzere Uçan tarafından iki açıdan ele alınmıştır (Yağcı, 1995, s.17). Buna göre, çalgı eğitiminin hem davranışsal, hem de içeriksel olarak ele alınmış olduğu söylenebilir.

Müzik eğitiminde çeşitli boyutlardan söz edilebilir. Uçan' a göre (1997, s.14) ; müzik eğitimi şu boyutlardan oluşur:

1. Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
2. Şarkı söyleme eğitimi
3. Çalgı çalma eğitimi
4. Müzik dinleme eğitimi
5. Müziksel bilgilenme eğitimi
6. Müziksel yaratma eğitimi
7. Müziksel beğeni geliştirme eğitimi

8. Müziksel kişilik geliştirme eğitimi
9. Müziksel duyarlılığı arttırma eğitimi
10. Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
11. Müzikten yararlanma eğitimi

Müzik eğitiminin sözü edilen on bir boyutundan biri olan çalgı eğitimi boyutunda amaç bireylerin çalgı çalma yoluyla müzik bilgilerini ve yaratıcılıklarını geliştirmek ve müziksel gelişimlerini desteklemektir. Müzik bilgileri, çalgı tekniği, çalınan eserlerin dönem ve besteci özellikleri, yorum teknikleri gibi konuları kapsadığı gibi çalgı çalma süreci de müzik oluşturma sürecinin seslendirme türü olarak düşünülebilir.

Müzik eğitiminin boyutlarından biri olan çalgı eğitimine ilişkin amaçlar öğretmen açısından aşağıdaki biçimiyle sıralanabilir:

- Çalgı sevgisini kazandırabilmek,
- Özenen müzik eğitime uzanmak,
- Meslekî müzik eğitime yönlendirmek,
- Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmak,
- Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarmak,
- Çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek.
- Çalgı eğitiminde çalgı terimlerinin öğrenilmesi ve çalgı çalmada gereken tekniklerin kavranması bilişsel alanı,
- Çalgının sevilmesi, çalmaya ilişkin disiplinli çalışmaya yönelik bir tutum geliştirilmesi ve çalgı çalmaya yaşantıda yer verilmesi duyuşsal alanı,
- Çalgı çalmada iki elin eş güdümünün sağlanması, çalgı çalmada karşılaşılan problemleri çözmeye yönelik davranışların kazanılması ise devinişsel alanı kapsamaktadır. (Özen, 2004, s.59).

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır (Tanrıverdi, 1997, s.8).

Çalgı çalan bir çocuk;

- Sesleri ve tartımları kendi uygulamasıyla daha yakından tanır, birbirinden ayırmayı öğrenir ve aralarındaki farkları kavrar.
- Çalgı çalma becerisi elde eder ve yeteneği oranında zaman içerisinde becerisini geliştirir.
- Çaldığı çalgının tekniğini kavramaya ve uygulamaya çalışırken çocuğun dikkati gelişir.
- Çalgı çalmak çocuğun küçük kaslarını, nefes alışverişini, oturuşunu, bakışını, düşüncesini kontrol altına almayı öğretir.
- Çalgı çalan çocuk boş zamanlarını değerlendirir ve enerjisini olumlu yönde harcar.
- Kendi başına bir iş yapmanın tadına varır.
- Çeşitli çalgı grupları içinde yer alan çocuk, uyum sağlamaya, arkadaşlık kurmaya ve böylece sosyalleşmeye olanak bulur (Öztürk, 2007, s.25).

Günümüzde müzik oluşturma sürecinin başlıca üç türü vardır: Besteleme, seslendirme/yorumlama ve doğaçlama. Seslendirme/yorumlama, bir müzik eserini aslına en uygun biçimde, gereken özen, titizlik ve duyarlılıkla gerçekleştirme sürecidir (Uçan, 1997, s.10-11). Seslendirme ses yoluyla ya da bir çalgı çalma yoluyla yapılabilir.

Müziğin öğretilmesinde, öğrenilmesinde, müziğin yaşatılmasında çalgı; kendisinden vazgeçilmez bir materyaldir (Günay ve Özdemir, 2006, s. 72).

Çocukların bir müzik aleti ile becerilerini denemelerinde bireysel çalışma, müzik aletlerinin tercihi ve kullanımlarında grup çalışması uygun

olabilir (Ömeroğlu vd., 2006, s.32). Piyano eğitiminin de bireysel olabileceği gibi grupça da yapılabileceği düşünülebilir.

Grup piyano eğitimi, piyanoyu bir öğrenci yerine bir öğrenci grubuna öğretmeyi temel alan bir öğretim yaklaşımıdır. Grup piyano ders programları genellikle artistik becerilerin yanı sıra işlevsel piyano becerilerinin öğretilmesini hedeflemektedir. Artistik beceriler solo repertuar ve teknik çalışmalar aracılığı ile öğrenciye verilmektedir. İşlevsel piyano becerileri müzisyenlerin piyanoyu işlevsel bir araç olarak kullanmalarına olanak tanıyan piyano çalma becerileridir. Bu beceriler verilen bir ezgiyi piyanoda deşifre çalabilme, çokseslendirebilme, transpoze¹ edebilme, kadans² çalabilme, doğaçlama yapabilme, birlikte seslendirme, eşlik yapabilme, analiz edebilme ve orkestra ve koro eserlerinin değişik partilerini çalabilme gibi becerilerdir. Grup piyano eğitimi günümüzde pek çok ülkede kullanılmaktadır (Kasap, 2005, s.192).

Eğitiminin gerek bireysel gerek grupça uygulamaları yapılabilen tuşlu bir çalgı olan piyanonun, ses çıkarmanın çok zahmetli olmaması nedeniyle küçük yaştaki çocukların eğitiminde kolaylıkla kullanılabileceği düşünülebilir.

Piyano Eğitimi

Piyano çalma; duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan psiko-motor³ davranış biçimidir (Tufan, 2000, s.106). Piyano öğrenme, temelde çok karmaşık ve çok yönlü bir süreçtir. Piyano öğretimi, akıl, vücut, görme, işitme, nota okuma, algılama vb. gibi eylemlerle iç içedir (Yücetoker, 2009, s.9).

Çalgı eğitimine başlayacak olan küçük çocuklar için en uygun çalgılardan birisi de piyanodur. Piyano öğretiminin genel amacı öğrencinin

¹ Bir müziği tümüyle koruyarak, özgün yazıldığı tondan başka bir tonaliteye aktarmak (Aktüze, 2004, s. 603).

² Bir melodinin, bir bölümün, bir müzik cümlesinin sonu, kapanışını belirler (Aktüze, 2004, s. 81).

³ Davranış, hareket

müzik anlayışı, müzik sevgisi ve zevkini geliştirmektir. Piyano eğitimi diğer çalgıların eğitimine de temel oluşturur. Bu nedenle piyano eğitiminden sonra hiçbir güçlük çekmeden başka bir çalgının eğitimine başlanabilir (Demirova, 2008, s.23).

Üstün yetenekli olsun ya da olmasın, piyano eğitimi çocuğun genel eğitimine eklenen harika bir boyuttur. Piyanoda öğrenilen temel bilgiler diğer öğrenme yaşantılarına aktarılır ve piyano çalışma yoluyla özümsemiş olan psikomotor beceriler, çocuğun bir eşgüdüm içerisinde olgunlaşmasına ve gelişimine yardımcı olur (Çimen, 1995, s.18).

Piyanoya başlama yaşı konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. “ Otuz kırk yıl öncesine değin 7-9 yaş civarı en uygun yaş olarak kabul ediliyordu; çünkü, 6-7 yaşlarından önce çocuğun sinir ve hareket sisteminin tam olarak gelişmediği görüşü yaygındı. Günümüzde bu görüş hala yaygın olmakla birlikte Emile Jacques Dalcroze (1865-1959), Zoltan Kodaly (1882-1967), Carl Orff (1895 – 1982), Dr. Shinichi Suzuki (1898-1998) gibi çağdaş müzik eğitimi yöntemlerinin piyano eğitimine uygulanması ile elde edilen başarılar, erken eğitimden vazgeçmek için çok geçerli bir neden bulunmadığını göstermiştir. Gerçekte, genel olarak 3-4 yaşında, hatta daha küçük çocukların müziğe ilişkin temel ve sürekli gelişmekte olan, etken ve edilgen birçok doğal yeteneğe sahip oldukları inancı bugün yaygınlık kazanmaktadır (Agay,1981, s.81).

Piyanist Judith Uluğ, *"Çalgısıyla birlikte büyümeli çocuk, fiziği de çalgısıyla kontrol altında olmalı. Ne kadar küçük başladınızsa bu işin içinde o kadar çok olgunlaşmış olursunuz. Beden ve beyin ona göre bir koordinasyon geliştirecektir "* demektedir. Müzik eğitimcisi, Prof. Özer Sezgin, *"Müzik bir sanat, bilim ve dildir. Müzik dilinin öğrenilmesi de dillerin öğrenilmesine benzer. Bu dili çocukluğundan itibaren öğrenmeye başlayanlar, ileriki yaşlarda öğrenmeye başlayanlardan daha çabuk öğrenirler ve başarılı olurlar "* (Sezgin, 1999, s.41).

Yeni kuşağın müzikle ilişkisi ilköğretimden önce başlamalıdır. Beş, altı ve bünyeye göre hatta dört yaşı bu ilişki için ilk çağlardır (Fenmen, 1993, s.35).

Bastien (1973) konuya oldukça farklı bakmaktadır. Bastien'e göre her anaokulu çocuğu piyano eğitime başlamaya hazır değildir. Piyano çalabilecek olgunluk düzeyindeki bir küçük çocuk, küçük kaslarını oldukça iyi bir düzen içerisinde kullanabilmeli, örneğin, bir kalemi güzel bir biçimde tutabilmeli ve harfler çizebilmelidir. Kimi eğitimciler ise eğitimin bir yarış olmadığına işaret ederek, ilk ve ortaokul sıralarında çalgı eğitime başlayan çocukların, erken başlayanlara göre daha hevesli olduklarını ve daha çabuk ilerlediklerini öne sürmekte; ayrıca, erken eğitimde küçük çocuğa aşırı yüklenmenin yarardan çok zarar getirebileceğini belirtmektedir. Yaygın görüş çocuğun piyano çalabilecek olgunluk düzeyine eriştiği ve piyano çalmaya hazır olduğu zaman çalgıya başlatılması biçimindedir (Çimen, 1995, s.19).

Programlı olarak piyano eğitime başlama yaşı, genelde çocuğun bu çalgıyı öğrenmek için yeterli olgunluk ve gelişme gösterebileceği 6-7 yaşlarıdır. Ancak çocuklardaki bireysel farklılıklar nedeniyle bazen bu yaş dolayları, biraz daha erken yıllara çekilebilmektedir. Öğretmen piyanoya böyle küçük yaşta başlayan öğrencilerinin gösterdiği ilginin yanı sıra, müzik yeteneğini, ellerinin uyum ve hareketini, bazı teknik becerilerinin gelişim ve akışını da kısa zamanda gözleyip ortaya çıkarmalıdır (Ercan, 2008, s.49).

“Olgunlaşma” kavramı “zamanla adeta kendiliğinden meydana gelen anatomik ve fizyolojik gelişmeler” olarak tanımlanmaktadır. Piyano çalmaya “hazır oluş” ise, piyano çalmak için hem belli bir düzeyde olgunlaşmayı, hem de ilgili alanda bazı bilgi ve beceriler edinmiş bazı yaşantılar kazanmış olmayı gerektirir (Baymur, 1978, s.46-51).

Piyano çalmak için gerekli bedensel olgunluğa erişmiş bir çocuk, eğer aşağıdaki maddelerde belirtilen tüm özelliklere sahipse, erken piyano eğitiminde başarı olasılığı yüksek olacaktır:

- Şarkı söyleme ve müzik dinlemekten hoşlanma,
- Piyano başına giderek önceden bilinen ezgileri çıkarmaya ya da yeni ezgiler bulmaya çalışma,
- Öğrenmeye ve nasıl öğrenileceğine ilgi gösterme,
- Yaklaşık on dakika kadar dikkatini piyanoda yoğunlaştırma,
- Evdeki piyano çalışmalarına yardımcı olabilecek bir kimseye sahip olma (Agay, 1981, s.251).

Okulöncesi öğretmenlerinin ve ailelerin piyano eğitimi hakkında bilgi sahibi olmalarının küçük yaşlardaki çocukların piyano eğitimi sürecini kolaylaştıracağı düşünülebilir. Örnek olarak Suzuki yönteminin temel prensiplerinden biri olarak çocukların motivasyonlarını sağlamak amacıyla ailelerin çocuklarıyla beraber derse alınması gösterilebilir.

Aileler çocuklarının piyano derslerine her zaman katılmak zorunda oldukları gibi, kendi çocukları ile diğer çocukların derslerini de izlemek zorundadırlar (Kasap, 2005, s.76).

1985'te Bloom tarafından yapılan bir araştırmada uluslararası üne sahip 21 konser piyanistinin çocukluk dönemleri incelenmiş, bunlardan dördü hariç diğerlerinin müziğe değer veren ailelerden geldikleri, müziğin evdeki yaşantının bütünleyici ve olağan bir parçası olduğu saptanmıştır. Söz konusu 21 piyanistin çoğu altı yaşında veya biraz daha erken yaşta piyanoya başlamışlar; sevgi dolu yumuşak öğretmenlerden ders almışlardı. Aileleri müziğe önem veriyor, okul öncesi yıllarını katı bir müzik eğitimi dönemi olarak değil; müziksel açıdan bir keyif, uyarım ve zenginleşme evresi olarak görüyordu (Çimen,1995,s.19).

Başarılı bir piyano eğitimi için çocuğun kendini piyano çalmaya hazır hissettiği ve gerekli olgunluğa ulaştığı anda eğitime başlanmasının, çocukların gelişim özellikleri dikkate alınarak eğitim uygulanmasının ve eğitim sürecine ailenin dahil edilmesinin hem piyano eğitiminde başarı oranını arttıracak hem de çocuğun piyanoyu sevmesini sağlayacağı düşünülebilir

Altı Yaş Çocuklarının Müzikal Gelişimi ve Piyano Eğitimi

Gelişim insanın beden yapısı, duygusal ve zihinsel özellikler açısından, düzenli bir biçimde değişmesi ve istenilen görevleri yapabilecek duruma gelmesidir. Örneğin, çocuğun piyano çalabilmesi, el-kol ve göz arasındaki işbirliği ve parmaklardaki gelişme sonucunda meydana gelir (Aral vd., 2001, s.16).

Doğal gelişim çocuğun müzikal gelişimindeki en önemli etken olduğu için, öğretmen bu gelişimin ilerleme süreci konusunda bilinçli olmalıdır; yani müzikal etkinlikler ve çalışmalar, çocuğun zaten doğal olarak gelişmekte olan becerilerine uygun, bu becerileri geliştirecek ve çok daha ileri düzeye taşıyacak biçimde planlanmalıdır (Pratt, Çev. Özal, 2007, s.3).

Yeni kuşağın müzikle olan ilişkisi ilköğretimden önce başlamalıdır. Beş, altı ve bünyeye göre hatta dört yaşı, bu ilişki için ilk çağlardır (Say, 2005, s.35).

1896 - 1980 yılları arasında yaşamış olan İsviçreli ünlü psikolog Jean Piaget, 2-7 yaş dönemini işlem öncesi dönem olarak adlandırır. İşlem öncesi evrede çocuk düşünmeye başlar; konuşma, resim yapma, oyun ve hayal kurma şeklinde kendini ifade eder. Bu dönemde, piyano derslerine hazır olan bir çocuk için müzik eğitimi oldukça anlamlı ve yararlı olabilir; edineceği bilgi ve beceriler ilerdeki çalışmalarına temel oluşturabilir (Bastien, 1973, s.96-97).

Çocukların yarısında 2-6 yaş arasında müziksel hareket ve davranışlar görülmeye başlanır. Bu dönem genellikle ritimsel algılama ve bunlarla ilgili tepkilerden meydana gelen etkinlikler bütünüdür (Küçüköncü, 2007, s.86).

Altı yaş çocuğu fiziksel, devinimsel, bilişsel, sosyal ve duygusal yönden, yetişkinleri düşündürecek bir birikime sahiptirler (Ömeroğlu vd., 2006, s.21).

Morgül, altı yaş çocuklarının müzikal gelişimini şu şekilde açıklar; Bedensel olarak daha dayanıklıdır, vurmali çalgıları kullanırken zorlanmaz. İki - üç sestten oluşan birer ikişer ölçülük müzik cümlelerini ve sıra sesleri çalabilir. Ritim çalgılarını müziğin içinde belli yerlerde kullanmada dikkatlidir. Melodik yapılanmasında daha net sesler duyulur. Müziğe öykü yaratmada veya müziği öykünün içine yerleştirmede fantezileri çok geniştir, ancak kendi gerçeğine ters düşen durumlarda itiraz eder. Dramatizeleri kendi yaratmak ister, şarkıları dramatize ederek söyler. Kendince beste yapmaya başlar, sözlerini kendisi o anda yaratır. Tuşlu ve ezgili vurmali çalgıları eşleştirme yoluyla öğrenebilir. Çalacağı ezgilerin şarkılı ve oyunlu, dramatize edilebilir olması öğrenmeye isteğini artırır. Şarkıyı tümdengelim yöntemiyle öğrenir, bütünü görme özelliğindedir. Birlikte başlama ve birlikte bitirmeyi başarabilir. Ezgi, üç-dört sestten oluşan ve müzik cümlesi kısa olan türkülerle halay çekebilir. Müzikal kavramları algılamaya başlar (Morgül, 2006, s.145).

2-6 yaş grubundaki çocukların tüm yaş grupları içinde en sürekli müzik üreticisi oldukları görülmektedir: Daha çok müzik yaratırlar, müziği daha bilinçli olarak keşfederler, daha tutarlı ve içlerinden geldiği gibi kullanırlar ve herhangi bir yaş grubuna oranla müziğe doğru daha kuvvetli bir şekilde motive edilebilirler. 3-6 yaş grubundaki çocuklarda ise yaşa ve öğrenme düzeyine uygun bir programla uyumlu bir biçimde şarkı söyleme, çalgı çalma ve beden hareketleri ile müziğe ritmik olarak katılma, kolay tartım çalgılarını çalma ve dikkatle dinleme gibi müziksel beceriler geliştirebilir. Küçük çocukların müzik aletlerine ve ses çıkaran bütün nesnelere büyük ilgi gösterdikleri bilinen bir gerçektir. 4-6 yaş grubu çocuklarına org çalgılarını diledikleri gibi çalma olanağı verilirse, oldukça hızlı tempolarda, aksansız⁴ ve düzenli ritmik sesler üretmeye çalışırlar. İlginç bir ritim kalıbı keşfedildiği zaman ustaca çalınmaya kadar yinelerler ve farklı çalgılarda da uygulamak isterler (Çimen,1995, s.18).

Öğretime başlamadan önce 4-6 yaş çocuklarının sahip olduğu becerilerin ve gerçekleştirebileceği müziksel etkinliklerin bilinmesi büyük yarar sağlayacaktır. Bu beceri ve etkinlikler özet olarak şunlardır:

⁴ Aksan - Vurgu (Aktüze, 2004, s. 13). Aksansız - Vurgusuz

- Şarkı söyleyerek, el çırparak, yürüyerek düzenli bir tempoyu sürdürebilme,
- Şarkı söyleme-el çırpma, yürüme-şarkı söyleme gibi etkinlikleri aynı anda yapabilme,
- Kalın-ince, kuvvetli-hafif, uzun-kısa, çabuk-yavaş gibi kavramları öğrenebilme,
- Piyano çalabilmek için gerekli sınırlı düzeyde parmak becerisi ve kas koordinasyonunu sağlayabilme,
- Yön, alan (aşağı-yukarı) belirleme, işitme ve mesafe (adım, basamak, atlama, aynı nota) ayarlama gibi yetilere sahip olma (Çimen,1995, s.20).

Çocuklar büyüdükçe, birçok sınıf enstrümanını çalmak için motor kontrolünü elde ederler. Gelişim ve deneyim ile çocuklar daha karmaşık ritmik kalıpları denemeye hazırdırlar. Ksilofon, harp ve piyano gelişiminin bu aşamasında uygun olan yeni enstrümanlardır. 9-10 yasındaki çocuklar için birçok geleneksel orkestra enstrümanı ve nefesli enstrümanlar için motor beceri olarak hazırdır (Erdemli, 1995, s.22).

Piyano Eğitiminde Kullanılan Yöntemler

Küçük yaştaki çocuklara piyano eğitimi verilirken onların yaş ve gelişim özelliklerinin iyi bilinmesi ve gelişim özelliklerine uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması gerektiği düşünülebilir.

Başlangıç aşamasında öğrencinin ilgi alanına göre çeşitli yönlerden yola çıkılabilir. Bu yaklaşımda onun ilgisini sürekli canlı tutmak ve piyano tuşları ile serbestçe denemeler yapmasına olanak sağlamak esas olmalıdır (Ercan, 2008, s. 50). Genellikle küçük çocukların ayakları yere değmediği için, ayaklarının altına basabileceği bir set koymak, onun da herkes gibi taburenin ön kısmına oturmasını ve dengede durmasını sağlayacaktır (Çevikkaya, 2003, s.22).

Müzik eğitiminin bir boyutu da çalgı eğitimidir ve amacı bireylerin çalgı çalma yoluyla müzik bilgilerini geliştirmektir. Bu konuda geliştirilmiş ve dünyaca kabul görmüş olan müzik eğitimi yöntemleri vardır.

Erken piyano eğitiminde doğrudan çalgı öğretimine başlamak yerine, bir ön hazırlık programı uygulandıktan sonra piyanonun tanıtılması yaklaşımı günümüz eğitimcileri tarafından daha çok benimsenmektedir. Dalcroze, Orff, Carabo-Cone gibi yöntemler, anaokulu çocuğunun müzik eğitiminde ve çalgı öncesi hazırlık kurslarında yararlanılan başlıca yöntemlerdir (Çimen,1995, s.20).

Günümüzde müzik eğitime başlangıçta kullanılan bu yöntemler sayesinde çocuklar çalgı çalmayı öğrenmeye hazır duruma getirilebilmektedir. Bu yöntemler aynı zamanda çalgı eğitiminde de kullanılabilen yöntemlerdir (Özen, 2004, s.61).

Çağdaş müzik eğitimi yaklaşımları, öğrencinin aktif olduğu, yaparak ve yaşayarak öğrendiği; yaratıcı potansiyeli ortaya çıkaran etkinlikler ve oyunlardan oluşan bir öğrenme sürecidir. Bu eğitim yaklaşımları kemikleşmiş bazı kalıpları kırarak bireyin kimi nedenlerden dolayı içinde sakladığı yaratıcı yetenekleri keşfetmesini sağlamaktadır. Birey yarattıkça kendisine güveni artmakta ve böylelikle dış dünya ile daha sağlıklı ve dengeli iletişim kurmaktadır (Gürgen, 2006, s.83).

Müzik eğitimi yaklaşımlarından çalgı eğitiminde kullanılan bazı yöntemleri şöyle özetleyebiliriz:

Dalcroze Yöntemi: İsviçreli besteci, armoni ve müzik eğitimcisi Emile Jacques Dalcroze (1865-1959) tarafından geliştirilen bu yöntem çocuğun yaratıcılığını, müzikal hafızasını ve ritim duygusunu geliştirmeyi amaçlar. Bu yöntemle göre müziğin temel elemanının ritim olduğu düşünülebilir.

Bu yöntem, müziğin temel öğesinin ritim olduğu ve müzikteki tüm ritimlerin kaynağının insan bedeninin sahip olduğu doğal ritimlerde var olduğu düşüncesine dayanmaktaydı (Özmenteş, Bilen, 2005, s. 88).

Dalcroze yönteminde, müziğin unsurları olan ritim, solfej⁵ ritmik jimnastik ya da beden hareketleriyle öğretilir. Bu ritmik hareket çalışmaları, çocuğun beyni ile bedeni arasında hızlı ve düzenli bir iletişim kurmasını sağlamayı amaçlar. Dalcroze'a göre, öğrenciler nota değerlerini el ve vücut hareketleriyle, zaman değerlerini ise kol hareketleriyle göstererek eğitilmelidirler. Yöntemin amacı, ritmik bir zihniyet yaratmak için sinir sistemini ve kas sistemini geliştirmek, bunun sonucu olarak da müziksel ritim alt yapısı oluşturmaktır. Dönem itibarıyla çocuk her alanda olduğu gibi bedensel alanda da gelişir. Çocuk böylece bedenini ve kendini fark eder (Işın, 2008, s.14-15).

Gerek hazırlık programında gerekse çalgı öğretiminde dünya çapında yaygın bir biçimde kullanılan Eurhythms yönteminin amacı çocuğun bedensel, duygusal ve zihinsel yönden gelişmesini sağlamak için özenle hazırlanmış oyunlar yoluyla müziksel işitme yeteneğini geliştirmek ve tüm çalışmalarda emprovizasyona/doğaçlamaya yer verilerek yaratıcılık yeteneğini uyandırmaktadır. Bu yöntem ile piyano eğitimi için oldukça önem taşıyan konsantrasyon/dikkati bir noktada toplama, bellek ve eş güdüm gibi nitelikler geliştirilebilir. Yöntem, ritmik jimnastik ile çocukta kendine güven duygusunu da güçlendirmekte, içe dönük, aşırı hareketli ve yaramaz çocukların ise kendilerini denetlemeyi ve uyumlu olmayı öğrenmelerini sağlamaktadır (Çimen,1995, s.20).

Eurhythms⁶ çalışmalarında hareket müziğin temelini oluşturur. Müziğin tüm elemanları (vurgu⁷, cümle⁸, nüans⁹, ritim, ölçü¹⁰) temelini hareketten alır

⁵ Müzik öğreniminde temel unsurlarından biri olan kulak eğitimi için nota adlarını ve tonlarını söyleyerek yapılan çalışma (Aktüze, 2004, s. 537).

⁶ Ritmik anlayış geliştirme, hareketlerle müziğin ifade edilmesi.

⁷ Bir notanın ya da akorun daha güçlü duyurulması (Aktüze, 2004, s. 661).

⁸ Birbirini tamamlayan pasaj, figür (Aktüze, 2004, s. 135-134).

ve hareket ile çalıştırılabilir. Dalcroze, derslere müziğin ritmine uygun yürüme hareketi ile başlar ve öğrencilerden ne duyuyorlarsa ona göre hareket etmelerini ister. Böylece yaratıcılığın temelleri doğaçlama ile atılmış olur (Gürgen, 2006, s.90).

Zihin ve beden aktiviteleri arasında, uyum yaratıldığı zaman çocuklar, yaptıkları işten çok büyük zevk almaktadırlar. Buradaki en önemli nokta ilgiyi odaklamaktır. Öğrenci duyduğu müziği, olduğu gibi vücuduna yerleştirmelidir. Daha sonra zekasını kullanıp, duyduğu şeyi analiz etmeli ve anlamalıdır. Son olarak da hareket gelmelidir. Vücut harekete geçer ve çocukların, müziğe hareketle katılma dereceleri, onların dikkat ve ilgi derecelerini göstermektedir. Böylelikle çocukta buluş, hareket zevki aktarılması gerçekleşir. Dolayısıyla bu düşünsel aktivite ve vücut hareketlerinin birlikteliği ile çocuğun müzik etkinliğinden zevk alması ve onun rahatlaması sağlanır (Ünal, 2006, s.16).

Eurhythmic's'nin hedefleri:

A- Zihinsel ve Duygusal Hedefler:

- 1- Algılama
- 2- Konsantrasyon
- 3- Sosyal Birleştirme
- 4- Nüansların Tanımı ve Gerçekleştirme

B- Fiziksel Hedefler:

- 1- Performansın Rahatlığı
- 2- Performansın Kesinliği
- 3- Zaman -Çekim Alanı-Ağırlık-Denge Kanunu (Ünal, 2006, s.17).

⁹ İnce fark ayrımı. Müzikte eserin daha üstün yorumu için öngörülen yoğunluğu, ses rengi, temposu-hızı, gürlüğü, genişliği konularında değişiklikler (Aktüze, 2004, s. 395).

¹⁰ Mezür (Aktüze, 2004, s. 411).

Erdal'a göre (2005, s.3), Dalcroze metodu üç dalı içerir;

1. Eurhythmics Eğitimi: Ritmi ve ritim içinde dinamiklerin çalışılması ve öğretilmesini kapsar.
2. Solfej Eğitimi: Kulak, görme ve öğrenmede porte üzerindeki melodi ve armoninin öğretilmesini kapsar.
3. Doğaçlama: Doğaçlama yoluyla öğrencinin kendi buluşu olan hareketlerin ses ve enstrüman ile desteklenerek, öğrencinin doğaçlama yeteneğinin ritim ve müzik ile geliştirilmesini kapsar.

Tufan'dan aktarıldığına göre; yöntem bir yandan çocuğun kendisine olan güven duygusunu güçlendirmekte, bir yandan da uyumlu olma özelliğini kazandırmaktadır. Dalcroze yöntemi her yaştaki çocuklar için uygundur (Özen, 2004, s. 62).

Madeleine Carabo-Cone Yöntemi: Okulöncesi çocuğunun somut ve görünür terimleri öğrenip düşünebileceği temel gerçeği üzerine geliştirmiştir. Jean Piaget'in gözlemlerinden uyarlanan metot, çocukları çalışmakta oldukları konuların bir parçası haline geldikleri oyunlar içinde müzik çalışmasına hazırlar. Örneğin, bir çocuk "do", diğer çocuk "mi", bir diğeri sol notası olur ve üçü birlikte do majör akorunu¹¹ oluştururlar (Çimen,1995, s.20).

Orff Yöntemi: Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff (1893-1982) tarafından geliştirilmiş olan Orff-Schulwerk¹² bugün ülkemizde ve dünyada müzik derslerinde oldukça yaygın kullanılan pedagojik bir yaklaşımdır (Gürgen, 2007, s.22).

Orff, temel müzik eğitiminde "*elemanter*"¹³ olgusunu kendine özgü prensipler ve işleyiş içinde tanımlayarak, bugün dünyanın en

¹¹ Akor: Üç veya daha fazla sesin aynı anda tınlamasına akor denir.

¹² Schulwerk: Schul- Okul, Werk – İş anlamındadır. Fakat uzmanlık dilinde ve literatüründe bu sözcüğünün tam karşılığı yoktur. Dünyanın her yerinde Almanca orijinal tanım olarak kullanılır.

¹³ Temel

yaygın/bilinen/uygulan-an-uyarlanan temel müzik eğitimi anlayışı olan Orff-Schulwerk'i ortaya koymuştur (Toksoy, Beşiroğlu, 2006, s. 25) .

Orff'a göre müzikte temel öge ritimdir. Hatta ritim, ezginin bile temelini oluşturmaktadır. Ritmin, dans hareketlerinden, ezginin konuşma ritminden, tınının ise ritim kümelerinin gelişmesinden oluştuğuna inanmaktadır. Armoni, birbirinden etkilenmekte olan ritim ve tınıya göre daha geri olmaktadır (Ünal, 2006, s.15).

Orff'a göre, müziğe ritim ile başlanıp müziğin diğer öğeleri buradan geliştirilmelidir. Orff'un amacı, çocukların doğaçlaması, kendi ritimlerini ezgilerinin eşlik figürlerini yaratmasıdır (Bilen, 1995, s.30).

Carl Orff tarafından geliştirilen Orff- Schulwerk, bir yıllık ritim ve melodi kursu ile anaokulu çocuğunu çalgı eğitimine hazırlamayı amaçlar. El ve ayakla ritimler vurma, ritmik kanonlar ezberleme, şarkı söyleme, Orff çalgılarını kullanma ve emprovizasyon çalışmalarını kapsar (Çimen,1995, s.20).

Hareket eden, dans eden, müzik yapan insanın iç dinamizmini, yaratıcı kişiliğini, bireysel anlatım biçimlerini ortaya çıkaran, tüm duyular tarafından algılanan etkinlikleri içermektedir. Carl Orff, bu öğretiyi konuşma ve dramayı da içine alan sahne sanatlarını birleştiren bir “fikir” olarak tanımlamıştır (Gürgen, 2006, s.87). Bu yaklaşım yaşayarak öğrenmeyi temel alır.

Orff yöntemi müzikteki ritim ve hareketin çocuğun doğasında bulunduğunu, bu yüzden bunların ayrılmayacağı fikrini temel alan bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle Orff öğretisi müziğin elementleri olan konuşma, şarkı söyleme, çalma ve hareketi organize eder (Özcan, 2007, s. 36).

Orff yöntemi içinde beden perküsyonu¹⁴ ya da Orff çalgıları ile yapılan ritmik doğaçlamalar, insan sesiyle ya da çalgılarla yapılan ezgisel

¹⁴ Vurmalı çalgılar (Aktüze, 2004, s.426).

doğaçlamalar, dans doğaçlamaları, yaratıcı drama, oyunlaştırılmış müziksel etkinlikler vardır (Gürgen, 2006, s.88).

Bir şarkının ritmik yapısını hissettirirken ya da dans ederken bedenin sınır tanımayan enstrüman kapasitesi kullanılabilir. Dize vurma, ayakları yere vurma, parmak şıklatma dışında, sesimizi kullanarak yapabileceğimiz çalışmalar vücudumuzun her yerine vurarak çıkarabileceğimiz sesler de güçlü bir çalgı olarak bedenimizin kullanılabilirliğinin göstergesidir (Yücesan, 2008, s.20-21).

Orff yönteminin en önemli özelliği, çocuklar tarafından çok ilginç bulunmasıdır. Amaç, çocukların şarkı söyleyerek, oynayarak, hareket ederek yaratıcı etkinliklerde bulunmasını sağlamaktır. Yetişkinlerin seviyesindeki müzik bilgileri, çocuklara verilmemekte, müzik kavramları, müzik etkinlikleri sonucunda oluşturmaya çalışılmaktadır (Yıldırım, 1995, s.4). Bu müzik etkinliklerinden şu şekilde bahsedilebilir:

Hikaye ve masallar okul öncesi dönemdeki çocukların eğitiminde sıkça kullanıldığından, bu yaş çocuklarını hedefleyen hikaye çalışmaları da yapılmaktadır. Öğrenciler tarafından oluşturulan masal ve öyküler, çocukların gelişim düzeyine uygunluk açısından irdelendikten sonra çok yönlü olarak çalışılmaktadır: ritmik konuşma, ezgileme, ses zeminleri oluşturma, olay ve karakterlerin ses, devinim ve beden diliyle canlandırılması, resme dönüştürme gibi aktiviteler örnek olarak verilebilir. Çalma eylemine, notalar yerine sözcük ve cümlelerle başlanmaktadır. Başlangıç çalışmalarımız da konuşulan cümlelerin enstrümanlara aktarımı esnasında öğrenciler doğaçlama yaparak kendi ritim ve melodilerini yaratmaktadırlar. Buradan hareketle, çocuk şarkılarının, basit halk türküleri ile çalgı parçalarının ve Orff-Schulwerk'ten seçilmiş yapıtların çalınmasına doğru gidilmektedir. Bu parçalar, röprodüksiyon anlayışından farklı olarak, ritmik ve melodik çeşitleme, yeni ostinatolar¹⁵ bulma, yeni partiler ekleme vb. gibi çeşitli yöntemlerle canlı yapılar haline dönüştürülmektedir. Konuşulan cümlelere, hikayelere, şarkı

¹⁵ İtalyanca kökenli bir müzik terimi olan “ostinato” bir müzik cümlesinin aynı tondan defalarca tekrarlanarak çalınmasıdır.

veya çalgı parçalarına, devinime veya dinleti örneklerine eşlik yapılması da diğer bir aktivitedir. Eşliklerde de doğaçlama esas yöntemdir; öğrencilerin kendi yaratılarını oluşturmalarına fırsat verilmekte, başlangıçta genellikle bordun ve ostinato modellerden yola çıkılmaktadır (Kalyoncu, 2006, s.9). Taklit etme, canlandırma Orff yönteminde kullanılan etkinliklerdir.

Beden dili, olay ve karakterlerin canlandırılması bireyin ses ve müziğe ilişkin olguları ve tematik içeriği kendi deneyimi yoluyla yaşayarak anlamasını kolaylaştırmaktadır (Kalyoncu, 2006, s.10).

Orff Enstitüsünün 1963–1982 yıllarındaki yöneticisi Herman Regner Orff öğretisinin eğitimsel düşüncelerini motivasyon, keşif, duyarlılık, psikomotor teknik, planlama, yaratıcılık şeklinde tanımlamıştır.

Orff yönteminin dans, doğaçlama, şiir, tekerleme, şarkı söyleme, keşif, taklit ve çocukların doğasında var olan oyunu kullanarak müziği öğrettiği, çocuğun bestecilik ve yaratıcılığını geliştirmeyi amaçladığı düşünülebilir.

Kodaly Yöntemi: Macar besteci Zoltan Kodaly (1882-1967) tarafından geliştirilen bu yöntemin temeli dikkatlice düzenlenmiş şarkılar düzeninin oyun ve etkinliklerle birleştirilerek söylenmesine dayanır (Yiğit, 2000, s.41).

Kodaly yönteminde derslerde teorik kavramların öğretilmesinden önce çocuğun tanıdığı ya da aşina olduğu şarkıların kulaktan öğretilmesiyle başlanır. Bilinenden bilinmeyene giden bir düzen vardır. Öğretilecek bir müzik fikri önce oyunlarla ve şarkılarla çocuk farkında olmadan çalıştırılır, ardından sembollerle tanıtılır. İşitsel beceriler geliştirilmeden müziksel sembollere geçilmez (Gürgen, 2006, s.89).

Kodaly yönteminin amacı; her çocukta var olan müzik kapasitesini en üst düzeye çıkarmak, müziğin dilini, çocuklara öğretmek ve onları bu dille okuyup, yazıp üretecek hale getirmek, kendi dil ve kültürlerinin ürünleriyle tanıştırmak (halk türküleri, halk dansları), çocukları dünyanın en büyük sanat eserleriyle tanıştırmak, bu müzikalleri dinlerken, çalışırken ve çözümlerken,

müzik üzerine dayanan bir bilgiden kaynaklanan güven ile müziği ve yaşamı sevmelerini sağlamaktır (Yıldırım, 1995, s.26).

Kodaly ulusal müzik kültürünün müzik eğitiminde halk ezgileri temel alınarak gelişeceği inancındadır (Göğüş, 2007, s.26).

Bu felsefeye göre, dil becerisine sahip olan insanların müzik yeteneğine de sahip olacağı göz önünde tutularak, halk ezgilerinin kullanıldığı bir müzik programı çocuklara erken yaşlarda uygulanmaya başlanması gerektiği düşünülebilir.

Kodaly'nin müzik eğitim yöntemi; nota okumayı ve yazmayı temel alarak kulak eğitimi, ritmik hareket, şarkı söyleme ve dinleme etkinliklerinin bir bütünüdür. Bu yöntemde jest ve mimikler yani vücut hareketleri müzik okumaya yardımcı birer araç olarak kullanılır, çocuklara hareket ve ritim oyunları ile ritim hissettirilir ve onların görerek ve duyarak temel vuruşları ve ritim motiflerini algılamaları sağlanır (Özcan, 2007, s.41).

Kodaly'nin eğitim felsefesi, müzik öğretim sisteminde yüksek sonuçlar elde etmiş, ilk olarak Macaristan'daki devlet okullarında okuyan küçük yaşta çocukların müzik eğitiminde uygulanmıştır (Işın, 2008, s.15).

Suzuki Yöntemi: Keman sanatçısı ve öğretmeni Dr. Shinichi Suzuki (1898-1998) tarafından yaratılmış ve bütün dünyada müzik eğitimcileri tarafından kabul görmüş bir okul öncesi müzik öğretim yöntemidir. Bu metod pek çok okul öncesi programından, çalgı eğitimini yeteneği hangi düzeyde olur olsun, küçük yaşta çocuklara öğretmeyi hedeflemesi bakımından farklılık göstermektedir. Bunun yanı sıra, Suzuki yöntemi diğer okul öncesi müzik programları gibi grup içinde öğretim yerine bire-bir öğretim (bir öğrenci, bir öğretmen) üzerine yoğunlaşmaktadır (Kasap, 2005, s.115).

Suzuki, konuşmayı öğrenmek gibi, çevrenin yetenek gelişimine vesile olduğuna inandı ve bu ilkeyi keman eğitiminde kullanmaya karar verdi. Her çocuğun çevreden gelen uyaranları benimseyerek yüksek düzeyde bir

yetenek geliştirebileceğini savundu. Çocukların duyma kapasitesi kendi dillerini öğrendikleri süre içinde en üst seviyededir. Bu nedenle bu dönem onlarda müziğe karşı bir duyarlılık oluşturmak için mükemmel bir zamandır (Işın, 2008, s. 12).

Suzuki yöntemi diğer yöntemlerden çok farklı bir yaklaşıma sahiptir. Suzuki, çocuğun sürekli dinleme yoluyla anadilini konuşmayı öğrenebilen her çocuğun müzik yeteneğinin de geliştirilebileceği var sayımından yola çıkmaktadır. Suzuki yöntemi dinlemeye, taklide ve ezberlemeye dayanır. Başlangıç aşamasında, uzunca bir süre parçaların tümü evde ses bantlarını dinleme ve öğretmeni taklit etme yoluyla ezberletilerek öğretilir (Çimen, 1995, s.20).

Suzuki'de müzik eğitimi, mümkün olduğu kadar erken yaşta, hatta doğumdan hemen sonra başlamalıdır. Nota okumak bir zorunluluk değildir. Teknik çalışmaya özel olarak yer vermemesi, bu amaçla etütler içermemesidir. Repertuara kesin bir bağlılık gereklidir. Yöntemin en önemli özelliklerden birisi de, dinlemeye verilen önemdir. Çocuğun çevresindeki herkesin, aktif olacak bir şekilde eğitime katılmaları sağlanmalıdır. Konuşmayı öğrenebilen her çocuğun bir müzik aleti çalmak gibi müziksel becerileri de kesinlikle gelişebilir (Kivrak, 1994, s.6-11).

Müzik dinlemek Suzuki yönteminin ilk ve en önemli elementi olmuştur. Çocuklar doğdukları andan itibaren annelerinin konuşmalarındaki nüansları sürekli olarak dinleyerek ve taklit ederek, doğal ve akıcı bir şekilde konuşmayı öğrenirler. Çocuklar anadil yaklaşımında olduğu gibi müzikal bir çevre içinde yaşarlarsa, müzikal eğitimlerinde de aynı sonuçlar alınacaktır (Kasap, 2005, s.118). Bu nedenle de çocuğun müzikal duyarlılığı ve becerisi gelişip, çocuk çalma becerisi kazandıktan sonra nota eğitimi verilmesi gerektiği düşünülebilir.

Suzuki'ye göre çocukta özel bir yeteneğe gerek yoktur ancak çocuğun aile tarafından desteklenmesi gerekmektedir. Kulaktan öğretim temeline dayalı bu yöntem dünyanın her yerinde başta piyano olmak üzere bütün çalgılara uyarlanarak geliştirilmektedir (Göğüş, 2007, s.26).

Suzuki yönteminin ana amacı, çocukların müzik yoluyla bir bütün olarak yetiştirilmesidir. Dr. Suzuki bütün hayatı boyunca çocukların müzikal algılama yolu ile güzelliğin farkına varmalarını ve onların insanlara saygı duymalarını sağlamayı hedeflemiştir. Suzuki'nin felsefesine göre, çocuklar gelişim süreci içerisinde kendine güvenen, inanan, zor şeyleri denemeye kararlı, disiplinli, konsantre olabilen, müzikten her zaman hoşlanan, yetenekli ve müziğe karşı duyarlı bireyler olabileceklerdir. Ancak, bu hedeflerin yanı sıra pek çok Suzuki eğitimini alan öğrenciler, verilen eğitim sonucunda çok iyi düzeyde profesyonel müzisyenler olmuşlardır. Suzuki metodunun amaçları genel olarak şöyle özetlenebilir:

1. Çocuklara 3 veya 4 yaşlarında başlamak üzere çalgı eğitimi vermek,
2. Sürekli olarak, mümkünse doğumdan itibaren çocuklara müzik dinletmek,
3. Çalgı eğitimine başladıktan sonra nota eğitimine geçmek,
4. Verilen aktiviteleri her gün sürekli olarak tekrarlatmak (Suzuki çocuklara “sadece yemek yediğiniz günler çalışın” diye tavsiyede bulunmuştur),
5. Doğal bir yolla başkaları ile ve başkalarının önünde müzik yapmak,
6. Diğer öğrencilerin derslerini izlemek ve haftada bir kez grup dersi yapmak,
7. Aile işbirliğini sağlamak,
8. Pozitif bir öğrenme ortamı hazırlamak,
9. Çocukların, evlerde küçük, konser salonlarında ise büyük boyutlarda konserler vermelerine olanak sağlamak,
10. Eğitilmiş öğretmenlerin vereceği yüksek standartlarda eğitim sağlamak,
11. Dünyanın dört bir tarafındaki Suzuki öğrencileri ile müzik dili aracılığı ile sosyal bir iletişim kurabilmek (Kasap, 2005, s.117-118).

Suzuki yöntemiyle yetişen çocuklar çalgılarını çalıp, metrik müzik cümlelerini hissederler. Bu bir taklit yöntemidir. Bu yöntem, çocukların çalgı

çalmada profesyonel olabileceğini, dinleme, taklit etme ve bellekte tutma becerilerini geliştirebileceğini ortaya koymuştur (Ünal, 2006, s.14).

Yukarıdaki bilgiler ışığında, müzik öğretim yöntemlerinin temelinde oyunun önemli bir yer aldığı düşünülebilir. Bu noktada da drama yönteminden söz edilebilir.

Drama Yöntemi:

Eğitimde drama; insanın kendini başkalarının yerine koyarak çok yönlü gelişmesi. Bireyin eğitim ve öğretimde aktif rol alması, kendini ifade edebilme, yaratıcı olma, yaşamı çok yönlü algılama, araştırma istek ve duygusunun gelişmesi. Eğitim ve öğretimin buyurgan, kısırlaştırıcı ve angarya haline dönüşmesine karşın bireyin eğitim ve öğrenme isteğini arttırıcı eğitim yöntemi (Adıgüzel, 2006, s.127-128).

Eğitimde yaratıcı drama, doğaçlama, rol oynama vb. tiyatro ya da drama tekniklerinden yararlanılarak, bir grup çalışması içinde, bireylerin, bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri kimi zaman bir soyut kavramı ya da bir davranışı, eski bilişsel örüntülerinin yeniden gözden geçirildiği “ oyunsu” süreçlerde, anlamlandırması, canlandırmasıdır (Adıgüzel, 2006, s.113).

Eğitici drama; önceden belirlenmiş açık ve net eğitim amaçları olan, tüm çocukların kendi öğretmenleri ile birlikte, daha çok büyük motor hareketlerle yaptıkları, ifade etmeye, rol oynamaya, canlandırmaya ve tartışmaya dayalı grup etkinlikleridir. Drama çalışmasının, varoluşun dinamiğinin gözlenmesini, yaşanmasını ve doğrudan doğruya keşfedilmesini sağlayan işlevsel bir yaşam felsefesinin hayata geçirilmesinin özel bir tekniği olduğu da söylenebilir (Önder, 2007, s.36).

Dramadaki temel tanımlardan biri de yaşamdaki gerçek (imgesel de olabilen) dramatik (iletişime, eyleme dayalı ve gerilim içeren) anların, uzmanlar tarafından, bir grup çalışması içinde (drama sosyal bir alandır), oyunsu süreçlerle (drama hem oyundur, hem değil), tiyatro tekniklerini de kullanarak yeniden canlandırılması, oynanmasıdır (Okvuran, 2003, s. 82).

Drama bir aktif öğrenme yöntemidir. Çocuğu aktif olarak derse kattığı için öğrenci merkezli gibi görünse de etkinliği planlayan ve akışı yönlendiren öğretmendir (Morgül, 2006, s.15).

Bir yöntem olarak kullanılan yaratıcı dramada yaşanan doğaçlama süreçleri, değişebilirliği ve yaratmayı sağlamaktadır (Argun, 2004, s. 119). Yaratıcı düşüncenin gelişebilmesinde önemli bir etken olan bu yöntem; zamanla bireyde soru sorarak düşünme, dolayısıyla, yaşama sorgulamacı bir bakış açısıyla yaklaşma alışkanlığı yaratmayı hedefler (Eser, 2002, s.47).

Çocuğun kişiliğini bütünü ile etkileyen bir eylem olan oyunun çocukların müzik eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu ve dramada olduğu gibi pek çok müzik öğretim yönteminde de önemli ölçüde kullanıldığı düşünülebilir.

Çocuğun, insanın ve hatta tüm canlıların hayatında büyük bir yer tutan "oyun"un ne olduğu konusunda henüz kesin bir sonuca, herkesin kabul ettiği ortak bir tanıma varılamamıştır. John Dewey oyunu, sonuç gözetilmeyen bilinçsiz davranışlar olarak nitelerken; Huizinga bunu, isteyerek ve kurallı olarak belli bir zaman ve mekanda yapılan faaliyetler olarak tanımlıyor. Spencer'in gözünde gerekli olmayan artık enerjilerin atılması görünümünü alan oyun; Eibesfeldt'te çıraklığın aktif bir şekli, Groos'da hayatın daha sonraki safhalarına hazırlık, Mitchell ve Mason'da insanın kendini ifade etmesi, Gulick'de de yapılması istenilenin yapılması şeklinde tanımlanıyor. Oyunun Patrick'in tanımında yer alan en önemli ana unsurları "özgürce ve kendiliğinden yapılan faaliyetler" dir. Platon'un "Devlet"i çocuk eğitiminde 3-7 yaşlar arasını 'oyun ve masal devresi' olarak ayırmaktadır. Aristoteles de beş yaşına kadar çocukların öğretim ve çalışmaya sokulmamalarını belirtmekte, bu devrede çocukların daha sonra olacakları şeyi taklit cinsinden oyunlar oynamalarını önermektedir. F. Rabelais, "Gargantua"sında çocuğun yalnız teorik bilgilerle eğitilmesini uygun bulmaz; sabah derslerinden sonra başta jimnastik olmak üzere her türlü oyunla meşgul edilmesini ister. J. Locke ise, derslerin daha verimi olabilmesi için oyun içgüdülerinden faydalanılmasını istemektedir. Fenelon da okumanın, eğitimin oynayarak da yapılabileceğini

vurgulamakta; sıkıcı, kupkuru teorik öğretimden kurtulmak için oyunlu ve eğlenceli bir eğitim tavsiye edilmektedir (Ergün, 1980, s.102).

Çocuklar kendilerini hareketlerle de ifade edebilirler. Müziğe göre hareket etme, çocuklarda nefes alma kadar doğaldır. Çocuk konuşmayı ya da şarkı söylemeyi öğrenmeden önce, müziğe bütün vücudu ile tepki gösterir. Hareketli oyunlar sırasında çocuğun (büyük-küçük) kasları kasılma ve uzamalarla aktif halde bulunur. Bu sırada kalp atışı, kan dolaşım hızı ve solunum normalin üzerine çıkar. Bunun sonucu olarak, sıklaşan ve derinleşen solunum sayesinde kana havadan bol oksijen geçer. Ayrıca kan dolaşımının normalden hızlı olması, doktorlara daha fazla besin taşınmasına yardımcı olur (Selimhocaoglu, 2004, s.4).

Çocuklar, serbest oyundan başlayarak, bedenin değişik bölümlerinin (baş, gövde, kollar, eller, ayaklar ve bacakların) işlevsel olanakları, dokunma, hareket ettirme ve onları adlandırmayla deneyim kazanırlar (Öztürk, 2008, s.130).

Yaratıcı drama, sürekli değişkenliği ileri süren bir alandır. Bu karakteri ile çağa ayak uydurmakta, toplumlardaki sürekli değişim açısından da bir koşutluk sağlamaktadır. Eğitim ve özellikle sanat eğitiminin vardığı ya da varmak istediği hedeflere yaratıcı drama da varmakta ve bunu oyunsu karakteri ile başarmaktadır (Adıgüzel, 2005, s. 36).

Yaratıcı dramanın amacı: Yaratıcılık ve estetik gelişimini sağlama, eleştirel düşünme yeteneği, sosyal gelişim ve birlikte çalışma yeteneği kazandırma, kendine güven duyma, teşvik ve karar verme, dil ve iletişim içinde iken düşünceleri, tutum ve davranışları değişebilen çocuk ve ergene kendi kimlik ve kültürünü tanıtır (Bozdoğan, 2003, s.28).

Eğitimde drama çalışmaları, toplumsallaşmaya ve öğrenme süreçlerine yönelik olmasının yanı sıra yaratıcılığının ve estetik eğitimin de bir parçasıdır. Drama çalışmaları; hareket, konuşma, taklit gibi unsurlardan yararlanarak doğa ve toplum olaylarının hayali bir ortam içinde canlandırılması etkinliklerini

içerir (Selimhocaoglu, 2004, s.4). Dramanın kökeninde oyun vardır ve dramayla oyun iç içedir. Çocuk, drama etkinliğini genellikle oyun olarak algılar ve tüm enerjisini, dikkatini oyun sırasında olduğu gibi bu etkinlik üzerinde yoğunlaştırır. Böylece çocuk hem oyun oynamış, hem de bir çok kavram, konu ve sosyal davranışları daha etkili olarak öğrenme şansını elde etmiş olur (Ömeroğlu vd., 2007, s.16).

Okul öncesi dönemde çocuk oyun yoluyla öğrenir ve tepkilerini de en kolay oyun ortamında dışa vurur. Çocuğun yaratıcılığı oyun ortamında gözlenebilir. Sanat, çocuğun kendini ifade etme aracıdır ve resim yapmak, dans etmek vb. çocuk için birer oyun etkinliğidir (Girgin, 1999, s.3). İdeal bir anaokulu öğretmeni, çocuğu en iyi biçimde tanıyabilmek için onu süreli olarak gözler, onun oyun içindeki ve oyuna karşı davranışlarından ruhsal durumunun nasıl olduğu konusunda sonuçlar çıkarır (Sun ve Seyrek, 2006, s.7).

Çocuğun etkince katıldığı doğaçlamalar sürecinde düş gücünü kullandığı görülür. Bir grup doğaçlaması olan oyun, grup yaratıcılığıyla ortaya çıkar. Oyundaki etkileşim ile toplumsal gerçeklikteki etkileşimin benzer olması, oyunun eğitimde kullanılmasına neden olmuştur. Çocuk çeşitli oyunlar yoluyla geleceğe hazırlanır (Morgül, 2004, s.15).

Şarkının oyunlaştırılmasının yanı sıra, öykülerin müzik eşliğinde oyunlaştırılması da mümkündür. Öyküde yer alan insanların ve diğer canlıların hareketleri ve öyküde anlatılan çeşitli doğa sesleri, çalgılardan ve bedenden elde edilen sesler eşliğinde oyunlaştırılabilir (Özçimenli, 2007, s.18).

Oyun yolu ile çocuğun öğrenmesi, öğrendiği bilgileri yaşantıya dönüştürmesi, bu yaşantıların bireyi, kolektif üretime yönlendirerek, toplumsallaşmasını sağlar. Müzik eğitiminin etkin bir biçimde gerçekleştirilebilmesi için, yaratıcı dramının bir yöntem olarak, gerekli niteliklere sahip olduğu anlaşılmaktadır (Yağcı, 1995, s. 74–75).

Görülmektedir ki yukarı da sözü geçen başlangıç müzik eğitimi yöntemleri küçük yaştaki çocukların eğitiminde çalgı eğitimi sürecine pek çok yönden hazırlayıcı bir süreç olarak kullanılabilir.

Araştırmanın problemini altı yaş çocuklarının piyano eğitimi sürecine hazırlanmalarında kullanılan yöntemlerin incelenmesi oluşturmaktadır. Çalışmada altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanılan yöntemlerin eğitimdeki önemi ve uygulama biçimlerinin saptanması üzerinde durulmuştur.

1.2. Amaç

Araştırmanın genel amacı altı yaş çocuklarının piyano eğitimi sürecine hazırlanmalarında kullanılan yöntemleri belirlemektir.

Bu durumda aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde eğitim sürecine hazırlama yolları nelerdir?
2. Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanılan yöntemler nelerdir?
3. Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanılan yöntemler konusunda piyano öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

1.3. Önem

Bu çalışmanın amacı altı yaş çocuklarının piyano eğitimi sürecine hazırlanmalarında kullanılan yöntemleri incelemektir. Çalışma altı yaş çocuklarının piyano eğitimine yeni bir boyut kazandıracağı düşünülerek hazırlanmıştır.

Çocukların en büyük gelişimlerinin erken yaşlarda olduğu düşüncesinden hareketle müziksel gelişimlerinin en önemli basamaklarından birinin de okul öncesi dönem olduğu düşünülebilir. Bu nedenle bu çalışma,

öğretmenlerin 6 yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanacakları yöntemleri geliştirmelerinde ve öğretmenlerin mesleki yaşantılarında kolaylıklar sağlayabilir. Ayrıca çalışmanın bu alanda yapılacak başka araştırmalara katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma Ankara’da altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren müzik eğitimi kurumları ile sınırlıdır.

Bu araştırma ayrıca Ankara’da altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren kurumlarda görevli piyano öğretmenleri ve bu kurumlardaki altı yaş çocukları ile sınırlıdır.

1.5. İlgili Araştırmalar

ÜNAL, İ. (2006), “6-8 Yaş Çocukları İçin Piyano Eğitimi Veren Kurumlarda Öğretmenlerin Başlangıç Aşamasında, Piyano Öğretim Yöntemlerinden Biri Olarak Yaratıcı Dramaya İlişkin Görüşleri” konulu yayımlanmamış yüksek lisans tezinde 6-8 yaş çocukları için piyano eğitimi veren kurumlarda öğretmenlerin başlangıç aşamasında, piyano öğretim yöntemlerinden biri olarak yaratıcı dramaya ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucuna göre; 6-8 yaş çocuklarının piyano eğitiminde oyun ve oyun materyallerinin kullanılabileceği, görsel egzersizlerin çocukların bedensel, psikolojik, zihinsel, sosyal gelişimlerini etkilediği, piyano eğitimin de 6-8 yaş grubu çocuklarda metot dışında görsel egzersizlerin verilmesi gerektiği, çocuğun piyano derslerine başlamadan önce kendini rahat hissetmesi için ısınma hareketlerinin yaptırılmasının önemli olduğu, eğitimcinin yaratıcı dramayı etkin bir şekilde kullanabilmesi için, çocukların yaş dönemi ve özelliklerini bilmesi gerektiği, piyano eğitiminde çocuğun yaratıcılığını geliştirmek için doğaçlamaya yer vermek gerektiği, yaratıcı dramanın bilgilerin kalıcılığını sağladığı görüşleri saptanmıştır.

ARAL, N., AKYOL, A. K., SİĞİRTMAÇ, A. (2006), “Beş Altı Yaş Grubundaki Çocukların Yaratıcılıkları Üzerinde Orff Öğretisine Dayalı Müzik Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi” konulu makalelerinde beş altı yaş grubundaki çocukların yaratıcılıkları üzerinde Orff öğretisine dayalı müzik eğitiminin etkisini saptamayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda; çocukların yaratıcılıklarının gelişmesinde hangi teknikle verilirse verilsin müzik eğitimin önemli bir etkiye sahip olduğu, çocukların müzik becerilerinin ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılmasının önemli olduğu saptanmıştır.

KÖKSOY, M. A., TAŞ, M.A. (2005), “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Anaokulu Öğretmenlerinin Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi” konulu makalesinde, Niğde ili içinde ve Niğde’ye bağlı Çamardı, Bor ve Altunhisar ilçelerinde yer alan MEB’e bağlı resmi ve resmi olmayan özel okulöncesi eğitim kurumlarında görev yapan anaokulu öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırmada okulöncesi kurumlarda müzik odası ve müzik aletlerinin yetersiz olduğu görülmüş ve okulöncesi öğretmenlerinin bir kısmının da yeterli müzik bilgisine sahip olmadıklarını ifade ettikleri belirlenmiştir. Ayrıca, okulöncesi dönemdeki çocuğa içinde bulunduğu yaş ve dönem özelliklerine göre müzik eğitimi verilmesi gerektiği, okulöncesi eğitim kurumlarında müzik eğitime ilişkin fiziksel koşulların önemli olduğu, okulöncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin müzik bilgisine sahip olması gerektiği, okulöncesi kurumlar için bir müzik programının olması gerektiği, müzik eğitimi verilirken piyano ya da bir enstrüman kullanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Çıkan sonuçlara göre, mezun oldukları kurumlara göre öğretmenlerin müzik eğitimi ile ilgili konulara ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılıklar vardır.

KOCABAŞ, A. (2003), “Erken Çocukluk Dönemi Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Müziği Öğrenme Stratejileri Ve Çoklu Zeka Alanlarının Karşılaştırılması” konulu bildirisinde, erken çocukluk dönemi öğretmen adaylarının (Okulöncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinin) kullandıkları müziği öğrenme stratejilerinin neler olduğu, müziği öğrenme

stratejilerini hangi düzeyde kullandıkları ve çoklu zeka alanları ile olan ilişkisinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda; erken çocukluk dönemi öğretmen adaylarının müziği öğrenme stratejilerini çeşitli olarak iyi düzeyde kullandıkları; sözel, matematiksel, görsel, müziksel, bedensel, sosyal, öze dönük, doğa zeka alanlarının iyi düzeyde bir nitelik göstermekte olduğu; okulöncesi programlarının zenginliğinin araştırma sonucuna yansıdığı; adayların kullandığı müziği öğrenme stratejilerinin, matematiksel, müziksel ve sosyal zeka alanları ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki içinde olduğu, kullanılan stratejilerin en güçlü belirleyicisinin müziksel-ritmik zeka alanı olduğu ve bu stratejileri kullanmanın ve öğretiminin sağlamanın müzikte öğrenmeyi de desteklediği ortaya çıkmıştır.

ÖZEN, N. (2004), “Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri” konulu makalesinde, müzik eğitimcilerinin nitelikleri, çalgı eğitimine ilişkin amaçlar ve çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemlerini açıklamayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda sözü edilen tüm yöntemlerde ortak amacın, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesi olduğu ve erken yaşta müzik eğitimine başlayan çocuklara yönelik olduğu ortaya konulmuştur.

TOP, Ü., A. (2004), “Çalgı Eğitiminde Vücudun Bütünsel ve Doğru Kullanımına Yönelik Uygulanabilecek Yöntem ve Tekniklere Genel Yaklaşımlar” konulu yüksek lisans tezinde, çalgı eğitimi alan ve çalgı eğitimi veren bireylere vücudun bütünsel ve doğru kullanılmasının çalgı eğitimindeki önemini vurgulamak, gelişmiş ülkelerdeki müzik okullarında öğretilen ve uygulanan yeni yöntem ve teknikleri tanıtarak çalgı eğitimine yeni bir bakış açısı kazandırmak ve bireyleri çalgı eğitimi alanındaki gelişmeleri araştırmaya özendirme amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin, nefesin doğru kullanımının ve çalgı çalmaya başlamadan önce ısınma egzersizleri yapmanın, kas sistemiyle ilgili bilgi sahibi olmanın önemli olduğu hakkında çok az bilgiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

KAYNAK, T. (2004), “Okulöncesi Çocuklara Yönelik Piyano Metotlarının İncelenerek Kullanılma Durumlarının Saptanması” konulu yüksek lisans tezinde, Türkiye’de okulöncesi çocuklarının piyano eğitiminde özellikle belli bazı metotların tercih edilmesinin nedenlerini ve diğer birçok metodun kullanılmama nedenlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda okul öncesi çocuklara piyano eğitimi veren öğretim elemanlarının kulaktan çaldırma yolunu tercih etmedikleri bunun yerine taklit yoluyla çaldırma yöntemini kullandıkları, 5-6 yaş çocuğunun piyano eğitiminde uzun süre renklerle nota öğretiminin geciktirici bir etken olduğu, teorik bilgiler ve teknik hakkında fazla ısrarcı olmadıkları, müzikal becerilerin kazandırılmasına büyük ölçüde önem verdikleri, ilk derslerden başlayarak iki eli uzun süre ayrı ayrı çalıştırdıkları, metot seçiminde çocuğun özelliklerini göz önüne aldıkları ve genellikle kullandıkları metotların orta do yöntemi ile yazıldığı ortaya çıkmıştır.

ONURAY, H. (1998), “6-8 Yaş Çocukları İçin Piyano Başlangıç Aşamasında Öğrenmeyi Hızlandırıcı ve Pekiştirici Görsel Egzersizler” konulu yüksek lisans tezinde, 6-8 yaş piyano öğrencilerinin, piyano başlangıç eğitiminde, yaratıcı bir öğrenmeyi etkili kılacak görsel araçları geliştirerek, denemeyi ve uygulamaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda; 6-8 yaş çocuklarının gelişim özellikleri göz önüne alınarak hazırlanan görsel egzersizlerin yeterince kullanılmadığı, araştırmacı tarafından hazırlanan ve 6-8 yaş piyano öğrencilerine uygulanan bu egzersizlerin çocukların hızlı düşünme, öğrendiklerini pekiştirme ve yaratıcılıklarını geliştirme noktasında etkili olduğu ortaya konulmuştur.

DÜNDAR, M. (2003), “Anaokulu ve İlköğretimin Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi” konulu makalesinde ritim eğitiminin önemini saptamayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, anaokulu ve ilköğretimin birinci sınıfında okuyan çocuklarda algılamada olduğu gibi müziğe verilen kassal tepkiler de, basit ritmik hareketlerle olacağından, bu gözlem sonucuna dayanarak, çocuklarda ritim eğitime, yalın ve kolay ritimlerle başlanması gerektiği, ölçüler arasında zıtlık teşkil eden ani değişikliklerin, öğrenciler tarafından akılda tutulmasının daha zor olduğu, ritimler farklılaşıp, karmaşıklaştıkça, çocukların bilme

oranının düştüğü ve küçük çocukların, ritim eğitiminin başlangıcında karmaşık ritimleri daha zor algıladıkları gibi; organize edilmiş, karmaşık ritmik hareketlerle, müziğe tepki vermelerinin de aynı şekilde zor olacağı ortaya çıkarmaktadır.

YAĞCI, Ç (1995), “Müzik Eğitimi ve Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama İlişkisi (Örnek Bir Model Önerisi)” konulu yüksek lisans tezinde müzik eğitiminde karşılaşılan sorunların çözümünde yaratıcı dramanın bir yöntem olarak nasıl kullanılabileceğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda müzik eğitiminde yaratıcı dramanın bir yöntem olarak uygulanabileceği, müzik eğitiminde hedeflenen davranışlara ulaşılmasında ve üç yaş grubunda yerleştirilmek istenen müziksel davranışların yeterli düzeye ulaştırılmasında yaratıcı dramanın etkili olduğu gözlenmiştir.

ÖZMENTEŞ, G. ve BİLEN, S. (2005), “ Dalcroze Eurhythmics Öğretiminin Müziksel Beceriler, Müzik Dersine İlişkin Tutumlar ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Üzerindeki Etkileri” konulu makalelerinde, Dalcroze Eurhythmics Yönteminin temel müzik bilgilerinin, müziksel işitme becerilerinin, şarkı söyleme becerilerinin, müziğe bedeni ile uyum gösterme becerilerinin, müzik yeteneğine ilişkin özgüvenin ve müzik dersine ilişkin tutumların gelişimi üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda, Dalcroze Eurhythmics Öğretiminin müzik bilgilerinin öğrenilmesi açısından, müziksel işitme becerilerinin gelişimi açısından , şarkı söyleme becerilerinin gelişimi açısından , müziğe bedensel uyum gösterme becerilerinin gelişimi açısından, müzik yeteneğine ilişkin özgüvenin gelişimi açısından, müzik dersine ilişkin tutumların gelişimi açısından geleneksel müzik öğretimine göre daha etkili olduğunu gözlenmiştir.

IŞIN, D. (2008), “Okulöncesi Müzik Eğitiminde Uygulanan Orff Yaklaşımı’nın 5-6 Yaş Grubundaki Çocukların Ritimsel Becerilerine Etkileri” konulu yüksek lisans tezinde, okul öncesi müzik eğitiminde uygulanan Orff yaklaşımının, okul öncesi eğitim kurumlarındaki 5-6yaş grubundaki çocukların, hayatlarının her yönüyle şekillendiği ve müzik alt yapılarının da olduğu bu dönemde, Orff yaklaşımının, onların ritimsel alt yapılarının gelişiminde etkisi

olup olmadığının araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda; Orff yaklaşımının çocukların ritimsel alt yapılarının gelişimine katkı sağladığı gözlenmiştir.

II. BÖLÜM - YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu tez, altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanılan yöntemleri inceleyerek belirlemeyi amaçlamıştır. Tez, taşıdığı amaç, bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından betimsel bir çalışmadır.

Betimsel çalışmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar (Büyüköztürk, 2009, s. 21).

2.2. Çalışma Grubu

Ankara ili içerisinde altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren kurumlarda çalışan 15 piyano öğretmeni araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır.

2.3. Verileri Toplama Araç ve Teknikleri

Tezde veri toplama aracı olarak, kaynak tarama ve uzman görüşleri almak için görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu tezin amaçları doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanmış, daha önceki çalışmalardan da yararlanılarak ve uzman görüşü alınarak son biçimi verilmiştir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu tez danışmanıya görüşüldükten sonra Karabük Üniversitesi'nde 2 kişiye, Gazi Üniversitesi'nde 3 kişiye, Selçuk Üniversitesi'nde 1 kişiye uygulanmış ve öneriler doğrultusunda görüşme formuna son şekli verilmiştir. Daha sonra da Ankara'da özel eğitim kurumlarında çalışan 15 kişiye uygulanmış ve sonuçlar tezin amaçları doğrultusunda raporlaştırılmıştır.

Kaynak tarama, araştırmmanın dayanacağı temel gerçekleri saptamak ve kurumsal temeli oluşturmak amacıyla izlenen bir teknik olarak uygulanmıştır.

Görüşme, piyano öğretmenlerine yönelik düzenlenmiştir ve açık uçlu soru örneği, kapalı uçlu soru örneği tiplerinden oluşmuştur.

Görüşme, bu araştırmanın amaç ve süresine göre, Ankara'da altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren kurumlarda çalışan piyano öğretmenlerinin altı yaş çocuklarının piyano eğitimine hazırlanmalarında kullanılan yöntemlere ilişkin görüşlerini belirlemek üzere gerekli verileri elde etmek için uygulanmıştır.

Piyano öğretmenlerine yönelik olarak hazırlanan görüşmede öğretim elemanlarının;

1. Kişisel bilgilerini
2. Altı yaş çocuklarının piyano eğitimine ve piyano eğitimine hazırlanmalarında kullanılan yöntemlere ilişkin görüşlerini almak için uygulanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırma, görüşme ve kaynak tarama gibi veri toplama araçları ile elde edilip, veriler gruplandırılarak, nicelleştirilmiştir.

Nitel verilerde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Görüşme formlarından elde edilen veriler tezin alt amaçları doğrultusunda içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş, bu analizden de önemli noktalar belirlenerek kodlanmıştır. Kodlanmanın sonunda ise bu veriler frekans yoluyla nicelleştirilmiştir. Böylelikle var olan durum saptanmış ve olması gereken durum tespit edilmiştir. Var olan ve olması gereken durumlar arasındaki tutarlılık ve çelişkiler saptanarak, eksik olan durumların giderilmesine ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

III. BÖLÜM – BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde tezin amaçları doğrultusunda elde edilen bilgiler tablolar halinde verilmiş ve yorumlanmıştır.

3.1. KİŞİSEL BİLGİLER

Tablo 1. Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Mezuniyet Dereceleri

Mezuniyet Dereceleri	f	%
Lisans	8	53.4
Yüksek Lisans	4	26.6
Doktora	3	20
Sanatta Yeterlilik	-	-
Başka	-	-
Toplam	15	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren öğretmenlerin %53.4 ü lisans mezunu, %26.6 sı yüksek lisans mezunu ve %20 si doktora mezunudur. Bu sonuçlara göre özel kurumlarda ders veren piyano öğretmenlerinin çoğu lisans mezunudur denebilir.

Tablo 2. Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri

MESLEKİ KIDEM	f	%
1-5 Yıl	10	66.8
6-10 Yıl	5	33.2
11-15 Yıl	-	-
16-20 Yıl	-	-
Toplam	15	100

Tablo 2 'de görüldüğü üzere altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren öğretmenlerin mesleki kıdemleri; %66.8 inin 1-5 yıl, %33.2 sinin 6-10 yıldır. Bu sonuçlara göre özel kurumlarda ders veren piyano öğretmenlerinin çoğu yeni mezundur denebilir.

Tablo 3. Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Piyano Öğretim Yöntemleriyle İlgili Eğitim Alma Durumları

Eğitim Alma Durumları	f	%
Evet	4	26,6
Hayır	11	73.4
Toplam	15	100

Tablo 3 'de görüldüğü üzere altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren öğretmenlerin piyano öğretim yöntemleriyle ilgili eğitim alma durumları; %26.6 sı evet, %73.4 ü hayırdır. Bu sonuçlara göre özel kurumlarda ders veren piyano öğretmenlerinin çoğu piyano öğretim yöntemlerine ilişkin bir eğitim almamıştır.

Tablo 4. Özel Kurumlarda Çalışan Piyano Öğretmenlerinin Altı Yaş Çocuklarına Piyano Eğitimi Verme ve Bu Konuda Eğitim Alma Durumları

Altı yaş grubuna eğitim verme ve eğitim alma durumları	f	%
Eğitim Veriyorum, Eğitim Aldım	4	26,6
Eğitim Vermiyorum, Eğitim Aldım	-	-
Eğitim Veriyorum, Eğitim Almadım	11	73.4
TOPLAM	15	100

Tablo 4'te görüldüğü üzere, piyano öğretmenlerinin altı yaş çocuklarına piyano eğitimi verme ve bu konuda eğitim almış olma durumları; % 26.6 sı

eğitim vermekte ve özel bir eğitim almış, % 73.4 ü eğitim veriyor ama özel bir eğitim almamıştır. Bu sonuçlara göre özel kurumlarda çalışan piyano öğretmenlerinin çoğu altı yaş grubuna piyano eğitimi vermekte ama bu konu hakkında özel bir eğitim almamıştır.

3.2. PİYANO ÖĞRETMENLERİNE YAPILAN GÖRÜŞMENİN ANALİZİ VE KODLANMASI

1- 6 Yaş Çocuklarını Piyano Eğitimine Hazırlamak İçin Uygulanan Yöntemler

Orff yöntemi, Dalcroze yöntemi, Drama yöntemi, Suzuki yöntemi, yöntem kullanmama, başlangıç seviyesinde ritmik hazırlık, öğrenciyi tanıma eğilimleri, öğrenci merkezli eğitim, piyano kitabı seçimleri, başlangıç parmak çalıştırmaları, renklerle piyano eğitimi, oyunlarla piyano öğretimi, diğer yöntemler.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (A) , piyano eğitiminde Orff ve Dalcroze Yöntemi kullandığını söylemiştir. Orff ve Dalcroze Yöntemini yeterli görmeyen Öğr. A, “Ancak diğer yöntemleri de araştırarak öğrenciye uygun olanını seçmeye çalışıyorum” sözleriyle yöntem konusunun piyano eğitimindeki önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (B), “Piyano eğitiminde yukarı da yazılan hiçbir yöntemi uygulamıyorum. Çünkü bu yöntemlerin piyano eğitiminde hem zaman kaybı, hem de oyalayıcı bir süreç olduğunu düşünüyorum” sözleriyle yöntemlerin oyalayıcı olduğunu ve piyano eğitiminde çok da önemli olmadığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (C), piyano eğitiminde Orff yöntemini kullandığını söylemiştir. Öğr. C, “Bu yöntemle piyano eğitimi öncesinde çocuğu ritim olarak hazırlamaktayım” sözleriyle Orff Yönteminin

piyano eğitiminde ritmik hazırlık sürecini desteklediğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (D), piyano eğitiminde Orff ve Drama yöntemlerinden yararlandığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (E), “Mevcut yöntemler içerisinde benim verdiğim eğitime Orff yöntemi uymaktadır. Ama bildiğim kadarıyla Suzuki yöntemi de bu konuda başarısını kanıtlamış bir yöntemdir” sözleri ile piyano eğitiminde daha çok Orff yönteminden yararlandığını fakat Suzuki yönteminin de yararlarını ve uygulanışını bildiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (F), piyano eğitime hazırlık aşamasında Orff Yöntemini kullandığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (G), piyano eğitime hazırlık aşamasında Orff Yöntemini kullandığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (H) , belli bir yöntem kullanmadığını belirtmiştir. Öğr. H, “Öğrenciyle birkaç ders duygusal bağ kurmaya çalışırız. Neleri sevip, neleri sevmediğini nasıl bir ders temposunu kaldıracabileceğini, nelere cevap verip nelere veremeyeceğini anlarız. En başta çocuğun size güvenmesi ve kendi gibi davranabilmesi gerekir” sözleriyle eğitimde öğrenci merkezli olmanın ve eğitimden önce öğrenciyi iyi tanımanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (I) , yöntem değil metot seçtiğini söylemiştir. Tek bir metot kullanmanın çok yanlış olduğunu savunan Öğr. I, “Kişiye göre farklı metot ve teknikler uyguluyorum” sözleriyle, metot seçiminde öğrencinin ilgi, istek ve becerilerini dikkate alınmasının önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (İ) , Orff Yöntemi ve renkleri kullandığını söylemiştir. Renkli kutucukları yapııştırarak notaların piyano üzerindeki yerlerini öğrettiğini söyleyen Öğr. İ, “Tuşların üzerine bu

yapıştırıcıları koyup parmak çalışmaları yaptırıyorum. Çocuklar bunları hafızalarına aldıktan bir süre sonra, onlarla parmak çalışmalarını yapıyorum. Önce sağ elle başlıyorum; sağ eli çalıştırıp onun notalarını öğrettikten sonra sol ele geçiyorum. Bu alıştırmaları, oyunlarla gösteriyorum. Ters bir kombinasyon olduğu için çocukların aklı karışmasın diye kağıda parmaklarının şeklini çiziyorum ve onları aynı renklere boyayarak, defterlerine aynı zamanda yerlerini de öğretsin diye nota isimlerini yazarak ve bunlara hikaye anlatarak (Örneğin; bak işte do'nun bıyığı var, re buradan tutunmaya çalışıyor düşmek üzere gibi bu şekilde hikayelerimi anlatıyorum) yerlerini yapıyorum ve onlardan sadece boyamalarını istiyorum. Ama bazı çocuklar ben yapabilirim diyorlar, denemelerine de izin veriyorum ve yavaş yavaş kalem tutturup nota yerlerini de yaptırıyorum ondan sonra da yavaş yavaş renkli kutuları bırakıp notaların dizekteki yerlerine geçiyorum. Örneğin; sol anahtarı nedir?, Bak işte sol anahtarı müziğimizin kapısını açıyor, gibi sohbet esnasında bilgileri veriyorum” sözleriyle çocukların piyano eğitiminde notaların ve el becerilerinin kazandırılması için ilk önce renklerle nota yerlerini öğretmenin ve elleri piyanoya alıştırmamanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (J) , başlangıç sürecindeki ilk bir ayın daha çok öğrenciyi tanımak için sohbet ve yakınlık kurmayla geçtiğini söylemiştir. Öğr. J, “Bu süreç içerisinde müziğin içindeki kuramları daha çok oyunlarla ve hikayelerle anlattıktan sonra, piyano çalmaya başlarız” sözleriyle piyano eğitiminde hazırlık sürecinde öğrenciyi tanıma, müzik kuramıyla ilgili bilgileri oyun içerisinde öğretme gibi noktaların önemli olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (K) , iki el koordinasyonunu sağlamak amacı ile piyanoda parmak çalışmaları ile derse başladığını söylemiştir. Öğr. K, “Altı yaş çocuklarının dikkatinin 10-15 dk. piyano üzerinde tutulabilmesi nedeniyle ve dersi eğlenceli kılmak açısından, müzikli oyunlar oynatıyorum. Bu, onların hem bedenlerini kullanmalarını, hem de dersten keyif almalarını sağlıyor. Ben bu yöntemlerin belirli özelliklerini alıp, kullanıyorum” sözleriyle tek bir yöntemle bağımlı kalmamak gerektiğini ve ihtiyaç doğrultusunda yöntemlerin belirli noktalarını alıp kullanmak gerektiğini

vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (L) , bir zamanlar Suzuki Yöntemini kullandığını fakat sonra vazgeçtiğini, yöntem değil de piyano kitabı seçtiğini söylemiştir. Öğr. L, “İlk başlarken direk notayla, sıkmadan her hafta bir nota öğrenecek şekilde başlıyorum. Alıp direk piyano başına oturtuyorum. Notayı öğrenme süresi çocuktan çocuğa değişebiliyor” sözleriyle piyano eğitiminde sözü geçen yöntemleri kullanmadığını ve piyano eğitiminde öğrenme sürecinin çocuğun kişisel özellikleriyle bağlantılı olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (M), bir ara Suzuki Yöntemini kullandığını daha sonra bu yöntemi kullanmaktan vazgeçtiğini ve kurs veren piyano öğretmenlerinin kullandığı piyano kitaplarından yararlandığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinden (N), “kulağı iyi olan öğrenciyi 5 yaşında piyano eğitimine başlatıyoruz. Harflerle, renklerle, renkli kartonlara bebekler yaparak, sayılarla, oyunlarla öğretiyorum. Çünkü bu yaş çocuğuna, birden kitap açıp notaları öğretmek mümkün değil. Ben kesinlikle beş ya da altı yaş çocuklarını piyano eğitimine başlatma taraftarıyım. Mesela bazı kurumlar çok küçük yaşlarda almıyorlar, 7 ya da 8 yaşında başlatma taraftarı oluyorlar. Bence erken müzik eğitiminde bir sene boyunca tam anlamıyla piyanoya başlamasalar da en azından notaları öğreniyorlar, müziğe aşina oluyorlar. Onları biz de bir sene boyunca piyano eğitimi sürecine hazırlıyoruz. Piyano eğitimine almadığımız öğrencileri de müzikli dramaya alıyoruz. Öğrencileri Orff Yöntemi ve müzikli drama eğitimi almış hocalarımızla bu sürece hazırlıyoruz” sözleriyle, Orff ve Müzikli Drama Yöntemleri ile verilen erken müzik eğitiminin piyano eğitimindeki önemini vurgulamıştır.

Aşağıdaki tabloda piyano öğretmenlerinin piyano eğitime hazırlık uygulamaları hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 5. Piyano Eğitime Hazırlık Uygulamaları

UYGULAMALAR	F (15)
Orff Yöntemi	10
Öğrenci Merkezli Eğitim	6
Yöntem Kullanmama	5
Oyunla Öğretim	4
Drama Yöntemi	3
Suzuki Yöntemi	3
Piyano Kitabı Seçimi	3
Renklerle Öğretim	3
Parmak Çalıştırma	3
Diğer Yöntemler	2
Ritmik Hazırlık	2
Öğrenciyi Tanıma Eğilimleri	2
Dalcroze Yöntemi	1

Tabloda görüldüğü gibi görüşme formu uygulanan 15 müzik eğitimcisinin 10'u Orff Yöntemini kullandığını, 6'sı Öğrenci Merkezli Eğitimi tercih ettiğini, 5'i Yöntem Kullanmadığını belirtmiştir. Ayrıca 4'ü oyunla öğretim kullandığını, 3'ü parmak çalıştırmaları yaptığını, 3'ü renklerle öğretim kullandığını, 3'ü metot seçtiğini, 3'ü Drama Yöntemini kullandığını, 3'ü Suzuki Yöntemini kullandığını, 2'si öğrenciyi tanımanın önemini, 2'si Ritmik Hazırlık uyguladığını, 2'si diğer yöntemlerden yararlandığını ve 1'i Dalcroze Yöntemini kullandığını belirtmiştir.

2- Altı Yaş Çocuklarının Piyano Çalmaya Karşı İlgi Duymalarını Sağlamak İçin Yapılan Uygulamalar

Materyal kullanımı, oyunlarla öğretim, renklerle öğretim, dikkat ve ilgi sağlama, ritmik hazırlık, öğrenciyi hazırlama, olumlu pekiştireç (ödül) verme,

motivasyon, müzik dinletme, yaratıcılık çalışmaları, gündem örnekleri verme, çocuğun yaş seviyesine inme, ilgi aracı kullanmama.

Araştırmaya katılan Öğr. A, “Altı yaşındaki çocukların ilgi ve alakalarının bir müzik aletini çalabilecek düzeye sahip değildir. Bu yüzden öğrencinin ilgisini canlı tutacak materyaller (rn; resimler, renkli cisimler v.b.) sayesinde ilgi duymasını sağlıyorum. Bu materyaller ile piyano arasında bir bağlantı kuruyor ve ilgilerini ekiyorım” sözleriyle altı yaş çocuklarının piyano eğitimlerinde dikkatlerini derse yoğunlaştırmalarını sağlamak için, onların ilgisini çekecek renkli materyallerden yararlanmanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. B, altı yaş çocuklarının piyano dersine ilgi duymalarını sağlamak için belirli bir ilgi aracı kullanmadığını ve ilgi çekmek için bir çabasının olmadığını söylemiştir. Öğr. B, “ocuk benim eğitimimi alıyorsa ve piyano ğrencisi olmaya karar vermişse zaten ilgi duyuyor demektir. Bu yüzden ilgi arttırıcı bir veri, bir yöntem uygulamıyorum” sözleriyle piyano eğitiminin ciddi bir iş olduğunu ve ğrenci kaç yaşında olursa olsun piyano eğitimini bir oyun olarak değil, ciddi bir eğitim süreci olarak görmesini sağlamanın önemli olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, piyano eğitimine başlamanın ocuk için zorlu bir yol olduğunu ve bu yönden öğrenciyi iyi hazırlamak gerektiğini söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. C, “ocuğa gündemden örnekler vererek, onun yaş grubuna inerek oyunlarla hazırlıyorum. Aynı zamanda yaratıcılık üzerine araştırmalar yapıyorum ve çocuğa yeni oyunlar bularak piyano öğretimine ilgisini arttırıyorum” sözleriyle altı yaş çocuklarının yaratıcılıklarını geliştirecek oyunlar kullanılarak piyano eğitimine hazırlanmaları gerektiğinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. D, kullandığı en büyük motivasyon aracının oyun olduğunu söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. D, “Başarılı olunan derslerde verdiğim küçük hediyeler, başarı ile tamamlanan parçaların üstüne yapıştırılan sevimli yapıştırmalarla ilgi düzeylerini arttırmaya çalışıyorum” sözleriyle küçük çocukların piyano eğitimine karşı ilgi duymalarını sağlamanın piyano

eğitiminde ödüllendirme ve olumlu pekiştireçlerle yapılması gerektiğinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. E, çocukların ilgilerini arttırmak ve piyano eğitimini daha cazip hale getirmek için renkleri kullandığını söylemiştir. Öğr. E, “Renkleri kullanıyorum çünkü renkler bu yaş grubundaki çocukların ilgisini en kolay cezbeden araçtır” sözleriyle renk kullanımının piyano eğitimindeki önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. F, altı yaş çocuklarının piyanoya karşı ilgi duymalarını sağlamak için onlara piyano çaldığını, renkleri ve ritm çalışmalarını kullandığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. G, altı yaş çocuklarının piyanoya karşı ilgi duymalarını sağlamak için şarkıları oyunlaştırarak söylettiğini ve notaları renklerle öğrettiğini söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. H, altı yaşında ya da daha küçük çocukların piyano eğitiminde en zor kısmın çocuğun daha ders yapmamış ve öğretmen otoritesiyle karşılaşmamış olmasının olduğunu söylemiştir. Öğr. H, “Çocuk uzun süreli emek vermeyi sevmez. Piyanyu sevmesi uzun süreceğinden önce sizi sevmeli, size özenmeli. Çocuğun başarısı yavaş da olsa ona başardığını hissettirmelisiniz” sözleriyle olumlu motivasyonun ve öğretmenin piyano eğitimindeki önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. I, altı yaş çocuklarının piyanoya karşı ilgi duymalarını sözlü pekiştireçler ve ödüller kullanarak, çocukların özgüvenlerini geliştirmeye çalışarak sağladığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, çocukların ilgi duymalarını sağlamak için hikayeler anlattığını, derse hikaye ile başladığını söylemiştir. Öğr. İ, “Orff enstrümanları ile sesler çıkartıp daha sonra aynı sesleri piyanoda çıkartıyorum, böylece çocuk basit bir çalgıdan elde ettiğı sesleri piyanodan da elde edebilmek için “ben de yapabilir miyim?” gibi taleplerde bulunuyor. Yani

hikayeler, Orff enstrümanları, danslarla ilgi çekiyorum” sözleriyle altı yaş çocuklarının ilgisini çekmek için Orff enstrümanlarını çaldırmanın, dans etmenin ve hikaye anlatmanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. J, altı yaş çocuklarının piyano çalmaya karşı ilgi duymalarını sağlamak için sevdiği şarkıları öğrettiğini ve dersi oyunlarla işlediğini söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. K, altı yaş çocuklarının piyano çalmaya ilgi duymalarını sağlamak için derste performanslarına göre, küçük ödüllendirmelerden yararlandığını söylemiştir. Öğr. K, “Bunun dışında derste kullandığım müzikli oyunlar onların ilgilerini çekmeye yardımcı oluyor. Derslerde basit Orff çalgıları yaptırıp, daha sonra tartım çalışmaları yaptırıyorum. Bu hem ritim duygularını geliştiriyor hem de piyanoda çalamadıkları ritimleri bu çalgılarla çalabildikleri için ritimsel sorunları çözmüş oluyoruz” sözleriyle müzikli oyunların ve ritim aletleriyle yapılan çalışmaların hem ritimsel sorunları çözdüğünü hem de öğrencinin ilgi düzeyini arttırdığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. L, altı yaş çocuklarının piyano çalmaya ilgi duymalarını sağlamak için “Müzik dinlemelerini öneriyorum, özellikle ailelerine, yani belirli, onların sıkılmayacağı eserleri tavsiye ediyorum ve o eserleri oyun bile oynarken koymalarını ve onların bir şekilde kulaklarına yerleşmesi gerektiğini söylüyorum” sözleriyle müzik dinlemenin önemini vurgulamaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. M, “Bu konuda ekstra bir şey yapmıyorum, isteği olan çocuk zaten yapar diye düşünüyorum. Ama dersi oyun gibi işliyorum, boyaları kullanıyorum. Elleri, kolları boyuyoruz, biraz nota boyuyoruz v.b. etkinlikler yapıyorum, ama daha çok o an çocuğun algısına göre değişiklik gösteriyor. Çok sistematik uyguladığım bir durum yok” sözleriyle çocuğun o günkü ilgi düzeyi düşükse bu yöntemleri ilgi çekmek için kullandığını fakat çocuğun ilgisinin yüksek olduğu derslerde ders yapmak dışında başka etkinliklerle uğraşmadığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. N, renklerle ve oyunlarla ders işlediğini söylemiştir. Öğr. N, “En önemli etki boyama, boya kalemleriyle derse giriyorlar ve renklerle, resimlerle notaları çok iyi öğreniyorlar” sözleriyle boya kalemleri, resim kullanmanın hem nota öğretiminde hem de derse ilgi çekme konusunda önemini vurgulamıştır.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin ilgi sağlama çalışmaları hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 6. İlgi Sağlama Çalışmaları

ÇALIŞMALAR	F (15)
Renkli Materyal Kullanımı	6
Oyunlarla Öğretim	6
Renklerle Öğretim	5
Dikkat ve İlgi Sağlama	4
Ritmik Hazırlık	4
Öğrenciyi Hazırlama	3
Pekiştireçler (Ödüller)	3
Motivasyon	3
Müzik Dinletme	2
Yaratıcılık Çalışmaları	2
Gündem Örnekleri Verme	2
Yaş Seviyesine İnme	2
İlgi Aracı Kullanmama	1

Tabloya göre görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninden 6’sı renkli materyal kullandığını, 6’sı oyun kullandığını, 5’i renklerle öğretim yaptığını, 4’ü ritmik hazırlık uyguladığını, 4’ü dikkat ve ilgi sağlamanın önemini, 3’ü öğrenciyi hazırladığını, 3’ü pekiştireçler kullandığını, 3’ü motivasyonun önemini belirtmiştir. Ayrıca, 2’si müzik dinlettiğini, 2’si yaratıcılık çalışmaları yaptığını, 2’si yaş seviyesine inmeye çalıştığını, 2’si gündem örnekleri vermeyi, 1’i ilgi aracı kullanmamayı tercih ettiğini belirtmiştir.

3- Altı Yaş Çocuklarına Uygulanan Piyano Dersinde Kullanılan Yöntemler

Öğrenci merkezli eğitim, Orff yöntemi, renklerle öğretim, öğrenciyi derse alıştırmaya çalışmaları, metot seçimi, nota öğretimi, oyunla öğretim, yöntemlerin öğrenme engeli, yöntem kullanmama, bedensel hareketler.

Araştırmaya katılan Öğr. A, uygulamaların çocuğun bilişsel, zihinsel ve psikomotor davranışlarına göre değiştiğini söylemiştir. Öğr. A, “Bu üç öğrenme şekli ile gelen öğrenciler bulunmaktadır. Hangi öğrenme gücü yüksekse bu tür uygulamalar seçmekteyim. Ancak genel olarak, Orff çalgıları eşlikli ve bazı hayvan sesleriyle piyano sesini söylüyor, onlara bu işin ilk zevkini anlatıyorum” sözleriyle çocukların öğrenme durumlarına göre uygulamalarını belirlemenin önemini vurgulamaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. B, çocuğa notaları olması gerektiği gibi öğrettiğini ve renk sistemine karşı olduğunu söylemiştir. Öğr. B, “Kırmızı kırmızıdır, do’ da do’ dur. Sonuçta yaşı ilerleyip siyah notalar çıktığında çocuk yeniden başa dönüyor. Do’ notasını kırmızı bekliyor, iki vuruşluk do notası gösterdiğimde” bu beyaz o nedenle re notasıdır” diyor. Bu yüzden gerçek değerleriyle, zorlu süreçte yetişkin öğretimi gibi öğretiyorum. Bu yöntemde başarı oranım yüksek oluyor” sözleriyle renklerle nota öğretiminin çocukların yavaş ilerlemesine neden olduğunu, çocuklara notaların yetişkin eğitiminde öğretildiği gibi öğretilmesi gerektiğinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, çocukların öncelikle Orff Yöntemini kullanarak ritim hazırlıkları bittiğinde orta do tekniği ile yavaş adımlarla ve renkli notalarla nota öğrettiğini vurgulamıştır. Öğr. C, “Renklerin çocuğun ilgisini daha çok arttırdığına inandığım için, piyano tuşlarını renkli kalemlerle boyamasını istiyorum. Örneğin; do notası kırmızı ise piyanodaki bütün do notalarını kırmızıya boyaması gibi” sözleri ile nota öğretiminde renkleri kullanmanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. D, “ Çocuk ilk dersime geldiği zaman hemen

piyanonun başına oturtmuyorum. İlk 2-3 belki 4 ders müzik dinlemek, dans etmek, Orff çalgıları ile oyunlar oynamak, piyanonun başında seslere basarak çıkan sesleri doğadaki seslere benzetmekle geçiyor. Çocuğun bana ve piyanoya alışmasını sağlıyorum. Bunu yaparken de bir yandan çocuğu piyano eğitimine hazırlıyorum. Ritim duygusunu geliştirmeye çalışıyorum” sözleriyle piyano eğitimine çocuğu hazırlamada müzik dinleme, dans etme, Orff çalgılarıyla oyunlar oynamanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. E “Öncelikle bir adet resim defteri edindirisinin sayfalarına nota şekilleri çiziyorum ve her notaya ayrı renk uygulayarak ileriki seviyelerde çocuğun notayı tanımasını sağlıyorum” sözleriyle renklerle nota öğretiminin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. F, “İlk önce onu eğlendirecek şeylerle ilgisini çekmeye çalışıyorum, ben biraz çaldıktan sonra o zaten istiyor. Notaları süreleriyle okumak ona ritmi hissettiriyor ve çalmak istiyor” sözleriyle, öğrenciye piyano çalmanın öğrenciyi çalgıya karşı isteğini arttırma da önemli bir nokta olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. G, altı yaş çocuklarının piyano eğitimi uygulamalarında renklerle nota öğrettiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. H, “Küçük öğrencilerin hakkında hiçbir ayrıntıyı unutmam. Bana anlattıklarını, okul hayatını, geçen kavgalarını, yüzme kursunu v.s. Bunlar onu önemsendiğimi hissettirir ve ders içerisinde huzur sağlar. 5 dk.’lık konuşmadan sonra dersin yarısından çoğunu kapsayan tekrar bölümü başlar. Çoğu geçen hafta yapılanları hatırlamaz. Onu kırmadan tekrar tekrar anlatırım. 6 yaş çocuğuna yapabileceği ödevleri vermek gerekir ki diğer derse gelmeye istekli olsunlar” sözleriyle çocuğun günlük sıkıntılarını dinlemenin, yaptığı aktiviteler hakkında konuşmanın çocuk açısından yararlı olduğunu ve bu sayede önemsendiğini hissettiğini vurgulamıştır. Aynı zamanda H, öğrencinin yapabileceği ödevleri vererek başarıma duygusunu tattırmanın çocuğun istekli olmasını sağlayacağını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, altı yaş çocuklarının piyano eğitimi uygulamalarını oyun, resim çizme gibi etkinlikler yaparak ve Orff Yöntemini kullanarak yaptığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, “Altı yaş çocukları çok uzun süre piyano başında konsantrasyonlarını sağlayamadıkları için, 20-25 dk. hikayeler anlatarak, Orff enstrümanlarıyla ritim çalışmaları yapıp ara veriyorum. Aynı zamanda derste şarkı söyletiyorum, oyunlar oynatıyorum, sadece piyano başında oturtmuyorum bedenlerini kullansınlar, kaba motorları çalışsın, sağ sol koordinasyonlarının gelişmesi için o şarkılar eşliğinde hareketler yaptırıp daha çok vücutlarını tanıyabilmelerini sağlıyorum” sözleriyle çocukları bedensel yönden de piyano dersine hazırlamanın önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. J, piyano eğitimine Denes Agay’ın Learning to Play Piyano serisinin 1. Kitabıyla başladığını söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. J, “Orff sistemini doğru bulmadığım için, görsel hafızalarına dayalı olarak zaman içinde notaları tanıtıyorum. Yavaş ama bilinçli olarak ilerliyorum” sözleriyle altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde metot seçtiğini, yöntemlere pek de sıcak bakmadığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. K, “Renkli nota şekilleriyle derse başlıyorum. Fakat bu notaları dizeksiz olarak yazıyorum. Bu çalışmanın amacı sağ ve sol el koordinasyonunu sağlayabilmek ve parmakları birbirinden bağımsız olarak kullanabilmek. Nota şekillerini çizmemdeki amaç ise ellerini kontrol ederken aynı zamanda nota okumaya da alışmasını sağlamak. Parmak numaralarını anlatıyorum ve ilk önce ayrı ayrı ellerle daha sonra iki el birlikte olacak şekilde el koordinasyonunu geliştirdikten sonra, renkli notalarla notanın dizekteki ve piyanodaki yerlerini öğretiyorum. Bunu yaparken siyah-beyaz notalara geçildiğinde sorun yaşanmaması için en başta çocuğu uyarmak gerekiyor. Bu aşamadan sonra da siyah-beyaz notalara her ders bir ya da iki nota öğretecek şekilde geçiyorum” sözleriyle ilk etapta çocuğun ellerini piyano çalmaya adapte etmek gerektiğinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. L, “ Altı yaş grubunda çok kısa bir süre metotsuz gidip, sonra metotla devam ediyorum” sözleriyle çocuğu hazırlama aşamasında hemen nota öğretmediğini fakat çocuk derse ve kendisine adapte olduktan sonra hemen metoda geçtiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. M, “elleri boyama sistemiyle parmak numaralarını, sol ve fa anahtarlarını gösteriyorum, daha sonra Learning to Play Piano metodundan sırayla hem nota öğreterek hem de parça çaldırarak gidiyorum. Tabii yaşına göre algılama hızı değişiyor ama bir şekilde öğreniyor” sözleriyle ilk dersten itibaren kuramsal bilgilerle başladığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. N, müzikli drama çalışmaları ve Orff Yöntemiyle uygulama yaptığını söylemiştir.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin piyano dersi uygulamaları hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 7. Piyano Dersi Uygulamaları

UYGULAMALAR	F (15)
Öğrenci Merkezli Eğitim	6
Orff Çalgıları	6
Renklerle Öğretim	6
Derse Alıştırma	5
Metot Seçimi	4
Nota Öğretimi	3
Oyunlarla Öğretim	3
Öğrenme Engeli	2
Yöntem Kullanmama	2
Bedensel Hareketler	1

Araştırmaya katılan 15 piyano öğretmeninden 6’sı Öğrenci Merkezli Eğitim uyguladığını, 6’sı Orff çalgılarını kullandığını, 6’sı Renklerle Öğretim uyguladığını, 5’i derse alıştırma yaptığını belirtmiştir. Ayrıca, 4’ü metot

seçiminin 3'ü nota öğretiminin 3'ü oyunlarla ğretim uyguladığını, 2'si yöntem kullanmadığını, 2'si öğrenme engellini bulmanın önemini, 1'i bedensel hareketliliğin eğitimdeki önemini belirtmiştir.

4- Altı yaş çocuklarının piyano eğitime hazırlanmalarında kullanılan yöntemler

Araştırmaya katılan Öğr. A, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken Dalcroze ve Orff Yöntemlerini kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. B, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken hiçbir yöntem kullanmamaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken Orff Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. D, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken Orff ve Drama Yöntemleri kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. E, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken Orff ve Suzuki Yöntemleri kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. F, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken Orff Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. G, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken Orff Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. H, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken hiçbir yöntem kullanmamaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. I, altı yaş çocuklarının piyano eğitime başlarken hiçbir yöntem kullanmamaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine başlarken Orff Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. J, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine başlarken Orff Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. K, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine başlarken Orff, Suzuki ve Drama Yöntemleri kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. L, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine başlarken Suzuki Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. M, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine başlarken Suzuki Yöntemi kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan Öğr. N, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine başlarken Orff ve Drama Yöntemleri kullanmaktadır.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin kullandıkları yöntemler hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 8. Kullanılan Yöntemler

YÖNTEMLER	F (15)
Orff Yöntemi	9
Hiçbiri	4
Suzuki Yöntemi	3
Drama Yöntemi	3
Dalcroze Yöntemi	2
Kodaly Yöntemi	1
Carabo-Cone	-
Diğer	-

Görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin 9'u Orff Yöntemi kullandığını, 4'ü hiçbir yöntem kullanmadığını, 3'ü Drama Yöntemi

Kullandığını, 3'ü Suzuki Yöntemini kullandığını belirtmiştir. Ayrıca 2'si Dalcroze Yöntemi kullandığını, 1'i Kodaly Yöntemi kullandığını belirtmiştir.

5- Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanılan yöntemleri seçerken dikkat edilen uygulamalar

Öğrenci merkezli eğitim, Öğrenci görüşüne göre seçim yapma, öğrencinin ilgi düzeylerine dikkat etme, renklerle öğretimin önemi, probleme göre yöntem seçimi, metot seçimi, yaş düzeyleri, ritmik çalışmalara önem verme.

Araştırmaya katılan Öğr. A, derste kullandığı yöntemleri öğrencinin kendisinin belirlediğini söylemiştir. Öğr. A, “Eğer ilgi dağınıksa Dalcroze Yöntemini, Orff Yöntemini v.b. gibi yöntemleri seçiyorum. Öğrenci ihtiyacını belirleyerek ona uygun yöntem seçiyorum” sözleriyle öğrenci merkezli bir yaklaşım uyguladığını ve kullandığı yöntemleri öğrencinin piyano eğitiminde karşılaştığı problemlere göre seçtiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. B, hiçbir yöntem seçmediğini sadece metot seçtiğini belirtmiştir. “Beyin yaşı benim için önemli. Eğer 6 yaşındaki beyne sahipse zaten yöneme gerek yoktur. Eğer yaş 6 olup beyin yaşı daha küçükse zaten öğrencim olarak kabul etmiyorum” sözleriyle gelişim özelliklerine göre öğrenci seçmek gerektiğinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, yöntem konusunu çok iyi bilmediğini fakat Orff, Drama ve Suzuki Yöntemleri ile ilgili araştırmalar yaptığını söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. C, “Çocukla ilk olarak derse başladığımda hangi yönünün kuvvetli, hangi yönünün zayıf olduğuna karar veriyor daha sonra yöntemi belirliyorum. Ancak genel olarak ritim konusuna ağırlık verdiğim için Orff Yöntemini rahatlıkla uyguluyorum” sözleriyle öğrencinin piyano eğitiminde karşılaştığı ya da karşılaşılabileceği sorunları belirleyerek bu sorunların çözümüne yönelik yöntemler seçtiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. D, “Çocuğun ilgi düzeyi ve piyano çalarken zorlandığı noktalar bu seçimimde rol oynayan ana unsurlardır. Örneğin; bir pasajda sürekli ritim problemi varsa bunu Orff Yöntemiyle çözebiliyorum” sözleriyle çocuğun eğitimde yaşadığı problemlere göre yöntem seçiminin yapılmasının eğitim sürecinde kolaylık sağlayacağını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. E, “Çocuğun dikkat düzeyi, piyanoyu sevmesi ve gerçekten oyun olarak mı yoksa idealist bir biçimde mi derslere ilgisi var v.b. gibi veriler uygulayacağım yöntemde belirleyici oluyor” sözleriyle öğrencinin piyano dersine bakış açısının yöntem belirlemedeki önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. F, yöntem seçmediğini fakat çocuğun dikkat seviyesine göre metot seçtiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. G, “Çocuğun istekleri önemli. Daha çok hem eğlendirici hem öğretici etkinlikler seçiyorum” sözleriyle öğrenci odaklı bir eğitim verdiğini ve öğrencinin eğlenerek öğreneceği etkinlikleri uyguladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. H, yöntem değil metot seçtiğini belirtmiştir. Aynı zamanda Öğr. H, “Çocuğun durumuna göre hızlı ve ya yavaş ilerleyebileceğim metotlar seçiyorum. Çünkü çocuğun piyanoyu sevebilmesi ve başardığına inanması için mutlaka bir şeyler çalabilmesi gerekir” sözleriyle çocuğun düzeyine uygun bir metottan çalabileceği parçaları seçmenin piyano dersinde öğrenciyi motive edici bir unsur olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. I, piyano eğitiminde yöntem seçiminin öğrenciye göre değiştiğini söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, “Çocukların yaş özellikleri, ilgi düzeylerine, isteklerine göre seçiyorum. Çocuğun ilgisini çekebileceği ve özgür olabileceği şekilde dersleri işlemeye özen gösteriyorum. Çocuğun araştırmasına, istediği her şeyi yapmasına olanak sağlıyorum” sözleriyle piyano derslerinde çocuğun

kendini özgür hissetmesinin, araştırmacı olmasına olanak verilmesinin ve yöntemlerin öğrencinin yaş, istek ve ilgi düzeyine uygun olarak seçilmesinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. J, çocuğun ilgi ve öğrenme düzeyine göre yöntem seçtiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. K, “Her çocuğun gelişim ve kişilik özelliklerine göre bağlı seçiyorum. Çocuğun ilgi duyduğu şeyler seçimimde büyük bir rol oynuyor” sözleriyle yöntem seçiminde öğrenci merkezli bir yaklaşım uyguladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. L, metot seçtiğini belirtmiştir. Öğr. L, “En başta onları sıkmayacak ve piyano üzerinde uzun süre aynı pozisyonda gidip, elinin altındaki notaları iyice öğrenip sonra yeni pozisyona geçen yani uzun süre belirli pozisyonda kalıp sonra yeni pozisyona geçen kitapları seçiyorum” sözleriyle metot seçiminde rol oynayan unsurları vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. M, “Dersi eğlenceli geçirmeye yönelik, oyun içerikli olan ve çocuğun ilgi düzeyine uygun olmasına dikkat ediyorum” sözleri ile öğrenci merkezli bir yaklaşım izlediğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. N, “İlk başta notaların kolay öğrenilebilir olmasına dikkat ediyorum. Çocukların algısına hitap edecek şekilde öğretmeye dikkat ediyorum. Boyamaların, resimlerin kullanıldığı yöntem ve metotlar kullanıyorum” sözleri ile görsel materyalleri kullanmanın ve dersi görselleştirerek işlemenin önemini belirtmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninin yöntem seçerken dikkat edilen uygulamalar hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 9. Yöntem Seçerken Dikkat Edilen Uygulamalar

UYGULAMALAR	F (15)
Öğrenci Merkezli Eğitim	10
Öğrenci Görüşü	9
İlgi Düzeyi	4
Renklerle Öğretim	3
Probleme Göre	3
Metot Seçimi	3
Yaş Düzeyi	2
Ritmik Çalışmalar	1

Görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninden 10'u öğrenci merkezli eğitimin önemini, 9'u öğrenci görüşünün önemini, 4'ü ilgi düzeyinin önemini belirtmiştir. Ayrıca, 3'ü karşılaşılan probleme göre, 3'ü metot seçiminin önemini, 3'ü renklerle öğretimin önemini, 2'si yaş düzeyinin önemini, 1'i ritmik çalışmaların önemini belirtmiştir.

6- Piyano eğitiminde kullanılan yöntemlerin altı yaş çocuklarına piyanoyu sevdirmeye ve başarıya katkısı konusunda öğretmen görüşleri

Oyunla öğretim, piyanoyu sevme süreci, etkili öğretim şekli, renkli materyaller, merak arttırma, ödül verme, derse ara verme, çalışma disiplini kazanma, motive edici sözler, disiplin ve katı kurallar.

Araştırmaya katılan Öğr. A, kullandığı yöntemlerle öğrencinin piyanoya karşı daha olumlu baktığını ve ilgisinin arttığını söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. A, “Renkli eşyalarla, Orff çalgılarıyla işlenen dersten sonra çocuk diğer dersi daha da merak ediyor ve istekli oluyor. Bu da piyano dersine seyerek ve isteyerek geldiğini gösteriyor” sözleriyle öğrenciye piyanoyu sevdirmeye

konusunda başarı sağladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. B, “Öğrencilerim genelde piyanoyu sevmiyor. Bu da verdiğim eğitime bağlı olabilir. Ancak ritim aletleri gibi materyaller benim için zaman kaybı. Bu yöntemlerle çocuk iki yıl ders alsa bile belirli bir teknik oturmuyor. O yüzden disiplin, katı kurallar olmazsa olmazım haline geliyor. Çocuk bu işi yapmalı, günlük çalışmalar uygulamalı, çalışma disiplini edinmeli, şımarık tavırlardan uzak durmalıdır” sözleriyle eğitimde çocuk merkezli değil, klasik eğitim tekniklerinin uygulanması gerektiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, “Orff Yöntemi çocuk için zevkli bir süreç. Ben piyano çalarken öğrenci Orff çalgısı ile ritimler vurunca eğleniyor. Böylelikle hem öğrenerek hem de zevk alarak ders yapıyor. Bu yönden öğrencinin piyano eğitimine yaklaşımı iyi yönde ilerliyor” sözleriyle Orff Yöntemi kullanarak verdiği piyano eğitiminde öğrencinin piyanoyu sevmesi konusunda başarı sağladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. D, “Öğrencilerim hasta olmadıkları sürece derslerime hep geliyorlar ve her gelişlerinde biraz daha istekli oluyorlar” sözleriyle piyano sevdirmeye konusundaki başarısını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. E, “Bu güne kadar ders devamlılığı konusunda herhangi bir problem yaşamadım” sözleriyle öğrencilerin piyanoyu sevdikleri için derste devamsızlık yapmadıklarını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. F, “Altı yaş grubuna yönelik özel bir eğitim almadığım için kendi öğrendiğim en etkili yöntemleri kullanarak piyanoyu sevdireyorum. Fakat bu konuda daha etkili olabilmek için eğitim almaya ihtiyacım olduğunu düşünüyorum” sözleri ile öğretmenin küçük yaş grubunun piyano eğitimiyle ilgili eğitim almış olmasının bu konuda daha başarılı olmasını sağlayacağını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. G, kullandığı yöntemlerin piyanoyu sevdirmeye konusunda başarı sağladığını belirtmiştir. Öğr. G, “Çünkü çocuk oyunlarla

sıkılmadan öğreniyor” sözleriyle eğitimde oyun kullanımının çocuğu sıkmadığı için piyanoyu sevdirmeye konusunda başarılı olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. H, “benim öğrencilerimde piyanoyu sevip sevmeme konusunda kitapların çok etkili olduğunu düşünüyorum. 6 yaş için yapılan müzikli oyunlar, hikayeler, karşılıklı alışverişler yapmak benim öğrencilerimde çok işe yaradı” sözleri ile 6 yaşındaki öğrencilerde piyanoyu sevdiren etkenin metot değil, eğitimde kullanılan etkinlikler olduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. I, bu durumun öğrenciye göre değiştiğini söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, “Velilerden gelen yorumlar, çocuğumun bakış açısı farklılaştı, piyanoya karşı daha fazla istek duyuyor, en ufak bir müzik duyduğu zaman ilgisi oraya yönelebiliyor, piyano sesini ayırt edebiliyorlar, algıları genişliyor şeklinde oluyor” sözleriyle öğrencilerine piyanoyu sevdirmeye konusunda kullandığı yöntemlerin başarı sağladığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. J, “Kullanmakta olduğum yöntem kesinlikle çocuklara piyanoyu sevdirebilir. Ama bir süre sonra bu yöntemler birazcık geride kalıyor ve öğrencinin kendisine kalmış bir şey oluyor. Yani bu yöntemleri aşip da birazcık piyano çalmaya başladığında tamamen kişiselleşiyor olay bu sefer de kişisine göre yöntem seçiyor ve kişisine göre ilerlemeye başlıyorum. Çünkü problemliler öğrenciler oluyor ya da hiç problem yaşamadığım öğrenciler oluyor. Ona göre tekrardan yöntem değiştiriyorum. Bazen sonuç bulamadığım noktalarda başka şeyler denemeye başlıyorum. Ama sonucunda net olarak söyleyebileceğim bir şey var o da; biz ne kadar sevmesi için uğraşsak da öğrenci sonunda sevip sevmeyeceğini kendi seçiyor” sözleriyle başlangıçta bütün öğrencilere piyanoyu sevdirmek için aynı yöntemleri uyguladığını fakat daha sonra öğrencinin kişilik özelliklerine göre farklı arayışlarına girdiğini ve tüm bu arayışların sonunda öğrencinin eğer piyanoya karşı ilgisi varsa devam ettiğini yoksa dersi bıraktığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. K, “Kullandığım yöntemlerde çocuğun ilgisini çekebilecek olan kısımlarını seçip uyguladığım için piyano dersinde çocuk istediğini yapabiliyor. Özgür olduğu içinde ilgi düzeyi yüksek oluyor ve piyanoyu seviyor” sözleriyle çocuğun piyano derslerinde özgür olmasının piyanoyu sevmesinde başarı sağladığını ve öğrencinin ilgi alanlarına göre yöntemlerin belirli yönlerini alarak uygulanan eğitimin yarar sağladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. L, “15 dk. da bir küçük aralardan yanayım. Bu onların biraz daha az sıkılmasına ve dikkatlerini daha uzun süre toplamalarını sağlıyor. Ufak oyunlar oynayabiliyoruz. Yani illa dersin her bir saniyesinde nota, kitap, tuş değil. Çünkü altı yaş çocuğunun 10-15 dk. dan fazla dikkatini toparlayabilmesi mümkün değil. Ödül yöntemimiz var parçalardan puanlar topluyoruz. Örneğin; 1000 puanda bir küçük ödül gibi ya da iyi çaldığı derslerin sonunda küçük yapıştırıcılar gibi. Bu şekilde daha bir ilgili oluyorlar motive edici şeyler söylemek çok önemli çalışmadığı zaman da çok moralini bozucu şeyler söylememek gerekiyor. Belirli bir sınır içerisinde motive edici ve ılımlı davranmak gerektiğini düşünüyorum” sözleriyle öğrencilerin sıkıldıkları anda mola vermenin, motive edici sözler söylemenin, ödüller vermenin piyanoyu sevdirmesi konusunda başarı sağladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. M, “Çocuğun enerjisiyle ilgili, eğitim sürecinde çok dayatıcı olmuyorum. Yani ders yürümüyorsa yürüsün diye direktmiyorum. Çocuğun problemini anlamaya çalışıyorum. Mesela çok yetenekli bir öğrencim var ama “piyanoyu sevmiyorum” diyor sonradan notaları okumayı sevmediği için böyle bir yaklaşım içerisinde olduğunu fark ettim. Sonra piyano eğitimini bırakıp daha çok nota eğitimi üzerine gitmeye başladım ve bunun sonucunda piyano çalmak ona daha keyifli gelmeye başladı” sözleriyle öğrencinin piyano eğitiminde karşılaştığı problemleri çözmeye yönelik yöntemler uygulandığında problemin çözülmüş olmasının öğrencinin piyanoyu sevmesine katkıda bulunduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. N, “Piyano eğitimine başlayan hiçbir öğrencim

şu ana kadar piyano derslerini bırakmadı. Hatta çocuklarının isteği doğrultusunda piyano dersini haftada iki saate çıkaran velilerim de oldu. Hafta içi kurs merkezine çalışmaya gelen öğrencilerim oluyor” sözleriyle öğrencilerinin piyanoyu sevdiklerini vurgulamıştır.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin yöntemlerin piyanoyu sevdirmeye konusundaki başarısı hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 10. Yöntemlerin Öğrenciye Piyano Sevdirmeye Konusundaki Başarısı

UYGULAMALAR	F (15)
Oyunla Öğretim	7
Piyanoyu Sevme	6
Etkili Öğretim Şekli	6
Renkli Materyaller	4
Çalma Merakı	3
Ödül Verme	3
Derse Ara Verme	2
Çalışma Disiplini Kazanma	2
Motive Edici Sözler	2
Disiplin ve Katı Kurallar	1

Görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin 7’si oyunla öğretimin önemini, 6’sı etkili öğretim şeklini bulmanın önemini, 6’sı öğrencilerinin piyanoyu sevdiğini belirtmiştir. Ayrıca, 4’ü renkli materyaller kullandığını, 3’ü piyano çalma merakının önemini, 3’ü ödül vermenin önemini, 2’si motive edici sözlerin önemini, 2’si derse ara vermenin etkili olduğunu, 2’si çalma disiplini kazanmanın önemli olduğunu ve 1’i disiplin ve katı kuralların önemini belirtmiştir.

7- Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanılan yöntemlerde karşılaşılan sorunlarla ilgili öğretmen görüşleri

Sıkıntı yaşanmama, daha fazla kaynak ihtiyacı, yöntem kullanma hataları, ilgi dağılımı, piyanodan uzaklaşma, aile isteksizliği, farklı yöntemlerin karışması, konsantrasyon problemi.

Araştırmaya katılan Öğr. A, “Şu güne kadar bir sıkıntı yaşamadım. Ancak bu konuda daha fazla kaynak ve görsel araç gelişirse bu yöntemleri kullanma oranımız artacaktır” sözleriyle yöntem konusunda yeterli kaynak ve görsel materyal olmadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. B, “Ben kendi yöntemimi kullanıyorum. Karşılaştığım sorun çocukların ara ara piyanodan uzaklaşmaları oluyor. Ancak 2 ay ara versek bile yöntem kullanarak gelen öğrenciden daha yüksek seviyede oluyor. Bu yüzden bunu kayıp olarak görmüyorum” sözleriyle kendi yöntemiyle öğrencinin piyanodan uzaklaştığını ve ara verdiğini fakat buna rağmen yöntem kullanan öğrenciye göre daha iyi bir seviyede olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, “Genel olarak karşılaşmıyorum. Ancak nadir de olsa bazı öğrencilerden yetenek ve ilgi düzeylerinden dolayı olumsuz sonuçlar alabiliyorum. Eğer çok fazla yönteme takılırsa öğrenci bu yöntemden uzaklaşamayabiliyor. Burada yöntemi kullanma düzeyini iyi bilmek gerekiyor” sözleriyle yöntemleri öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda ve yeterli düzeyde kullanmanın önemini vurgulamaktır.

Araştırmaya katılan Öğr. D, şimdiye kadar bir sorun yaşamadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. E, “Bu konudaki en genel sıkıntı kaynak eksikliği ve belirleyici bir yol haritasının olmaması” sözleri ile kaynak yetersizliği ve yöntemlerle ilgili herkesin farklı bir yol izlemesinin sorun

yarattığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. F, şimdiye kadar bir sorunla karşılaşmadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. G, çocukların ilgisinin çabuk dağılıyıp olmasının tek sorunu olduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. H, “Çocuk tekrar yapmazsa ne kadar kolay algılasa da geçmiş de bir o kadar kolay siler. Ailenin ilgisiz olması ve tekrar yaptırmaması hep aynı yerde kalmanıza neden oluyor” sözleriyle çocuğun tekrar yapmasının ve bunun aile tarafından desteklenmesinin önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. I, aile desteği ve yardımı olmadığı zamanlar sorun yaşadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, “Herhangi bir sorunla karşılaşmıyorum. Sadece bazı çocuklar psikolojik olarak renkleri öğrendikten sonra notaları tamam biliyorum ben artık diyor ve derslerde sıkılıyor. O zamanlar tabi tam olarak Orff yöntemini bilmediğim için tam olarak çocuğun ilgisini çekemiyordum. Ama şu anda Orff yöntemini kullanıyorum ve çocukların ilgisini daha fazla nasıl çekebilirim diye arayışlar içinde bulunuyorum. Çünkü çocuk bir zaman sonra *tamam artık ben* öğrendim bana daha başka ne öğreteceksin ki diyebiliyor o zamanda farklı arayışlara giriyorum” sözleriyle yöntem konusunda öğretmen yeterliliğinin ve öğretmenin araştırmacı yapısının sorun çözmede etkili olabileceğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. J, “Evet karşılaşıyorum. Bir çoğu çok küçük olduğu için konsantrasyon problemleri oluyor, bir çoğu hiperaktif oluyor vs. gibi problemlerle karşılaşıyorum ve derste tutmak için çok çaba harcıyorum. Başlangıçta kullandığımız yöntem belirlidir. Birçoğuna aynı şeyleri anlatarak başlarız. Sadece kişisine göre ifadelerimiz değişebiliyor. Ama bana göre 6 yaşında bir çocuğun piyanoya ya da herhangi bir enstrümana başlaması için

erken bir yaş. Bu da bazen başlı başına bir sorun olabiliyor. Arada bir ya da iki tane çok yetenekliler çıkabiliyor. Birçoğu belirli bir süre çalmak istemiyor. Ama büyük bir çoğunluğu velilerinin zoruyla geldikleri için sabırlı olup, motive ederek ve ilgilerini bularak dikkatini çekmeye çalışıyorum” sözleriyle küçük çocuklarda çocuk yetenekli ve istekli olmadığı sürece ders işlemede problem yaşadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. K, “Drama ve Orff Yönteminde bir sorun yaşamıyorum fakat Suzuki Yönteminde anne ya da babanın derse alınması durumunda bazı çocuklarda bu problem olabiliyor. Anne-baba derste olmadığı zaman performans daha iyi oluyor. Derste olduğu zaman ise kötü olabiliyor. Bu nedenle dersin son 15 dakikasında ebeveynleri derse davet edip, yaptıklarımızı dinletmek çocuk için hem motive edici oluyor, hem de sorun ortadan kalkmış oluyor” sözleri ile bütün ders saatine aile dahil edildiğinde sorun yaşadığını belirtirken, ailenin derste yapılan çalışmaları dinlemek üzere dersin sonunda davet edilmesinin öğrenciyi motive etmek açısından yararlı olabileceği görüşünü savunmuştur.

Araştırmaya katılan Öğr. L, küçük yaş çocukları için yazılmış bir metot olmamasının sorun yarattığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. M, çocuğun kişisel istek ve ilgileri açısından sorun yaşayabildiğini, öğrencinin sorununu anlayıp buna yönelik çözüm yolları aradığını ve sorunu çözme yoluna gittiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. N, bu güne kadar yöntemde bir sorunla karşılaşmadığını fakat metotla ilgili problem yaşayabildiğini ve bu sorunu da başka metot uygulayarak çözdüğünü belirtmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninin yöntemler ile ilgili karşılaştıkları sorunlar hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 11. Yöntemler İle İlgili Karşılaşılan Sorunlar

SORUNLAR	F (15)
Sıkıntı Yaşanmaması	7
Fazla Kaynak İhtiyacı	4
Yöntem Kullanma Hataları	4
İlgi Dağılımı	4
Piyanodan Uzaklaşma	3
Aile İsteksizliği	3
Yöntemlerin Birbirine Karışması	2
Konsantrasyon Problemi	2

Görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninden 7'si herhangi bir problemle karşılaşmadığını, 4'ü kaynak ihtiyacı olduğunu, 4'ü yöntem kullanma hatalarını, 4'ü ilgi dağılımı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, 3'ü piyanodan uzaklaşma olduğunu, 3'ü aile isteksizliğini, 2'si yöntemlerin birbirine karışmasını, 2'si konsantrasyon problemini belirtmiştir.

8- Piyano eğitimi alan altı yaş çocuklarının bir yıllık eğitim aldıktan sonra piyano çalmaya karşı ilgi düzeyleri ve başarı durumlarına ilişkin öğretmen görüşleri

Dinleti uygulama, öğrenci düzeyini belirleme, öğrenciyi pozitif yönde etkileme, olumlu pekiştireçler, oyunlarla ilgi arttırma, başarı belgesi düzenleme, kalabalık sınavlar, metot bitirme zorunluluğu, kötü pekiştireç verme.

Araştırmaya katılan Öğr. A, “Başarı durumlarındaki artışı her altı ayda bir yapılan dinletilerde görebiliyoruz. Bu yöntemler öğrenciyi pozitif yönde etkiliyor” sözleri ile düzenli olarak yapılan küçük dinletilerin öğrencinin başarı durumunu gösterdiğini ve desteklediğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. B, “6 ayda bir metot bitirmek zorunda bırakıyorum ve her iki ayda sınav yaparak karne veriyorum. Öğrenci beş notuna alışmamalı, ona iyisin denmemeli, ben kötü pekiştireçlerle daha da hırslanmasını sağlıyorum. Bu yüzden küçük yaşta olsalar bile sınavlar ve testler uygulayarak onları disiplinli olmaya alıştırıyorum” sözleriyle disiplinin piyano eğitimindeki önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, “Kullandığım yöntemler ile bir yıllık eğitim yapıldığında öğrencinin ilgi düzeyleri ve başarı durumlarında olumlu yönde bir gelişme gözlenmektedir” sözleriyle yöntemlerin başarı durumları ve ilgi düzeylerini arttırdığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. D, “Ailelerinden duyduğuma göre eve gelen misafirlere “ *ben çok güzel piyano çalışıyorum*” diye piyano derslerinden ve piyanoyu sevdiklerinden bahsediyorlarmış. Ben de buradan yola çıkarak piyanoyu sevdiklerini söyleyebilirim. Yaptığımız yılsonu konserleri de başarı durumlarını sergilemelerine olanak sağlıyor” sözleri ile öğrencilerinin piyanoyu sevdiklerini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. E, “her sene devamlı olarak düzenlemekte olduğum piyano konserlerine yıl içinde büyük bir hevesle hazırlanırlar. Ben de buradan ilgi düzeylerinin yüksek olduğunu anlıyorum ve başarı durumlarında da artış gözlüyorum” sözleriyle konserlerin başarı durumu gözlemedeki önemine ve öğrencileri motive etme gücüne değinmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. F, “Bu durum öğrencinin algısına, dikkatine, yeteneğine ve piyanoyu çalma isteğine göre çeşitlilik gösteriyor. Piyano seven algısı açık bir öğrenci iyi bir seviyeye gelmiş oluyor” sözleri ile piyanoyu sevme durumu ile başarı durumunun bağlantılı olduğunu belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. G, öğrencilerin ilgisine göre değiştiğini bazı öğrencilerin kolay sıkılabildiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. H, bütün öğrencilerinin piyano çaldığını söylemiştir. Aynı zamanda “Fa anahtarı problemimiz var çoğunda. İlk görüşte tanıyamayanlar oluyor ama sayarak hep doğru sonuca ulaşıyorlar” sözleriyle küçük öğrencilerde yaşadığı problemi belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. I, ilgi düzeylerinin ve başarı durumlarının öğrenciye göre değiştiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, bütün öğrencilerinin yılsonunda konsere çıktıklarını ve parçalarını ezbere çaldıklarını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. J, “Birçoğunda ilerleme var ama küçük öğrenciler büyük öğrencilere göre çok yavaş ilerliyorlar. Zaman zaman öğrenci tam derse adapte olmuş, konuyu anlamış ve derste verimli oluyorken birden bire geriliyorlar do notasının bile yerini bulamayabiliyorlar ama bu sıkıntı kendileriyle alakalı oluyor. Bir anda ya çalışmıyorlar ya da oyun oynamak istedikleri için bilmiyormuş gibi davranıyorlar ve yapmak istemiyorlar. Bu durumda da müzikli oyunlar kullanıyorum” sözleriyle küçük öğrencilerin ilerlemesinin öğrencinin dersteeki durumuyla bağlantılı olduğunu ve genellikle daha yavaş ilerleme kaydettiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. K, ilgi düzeylerinde düşüş görmediğini ve öğrencilerin dersi oyun olarak gördüğünü söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. K, “Dersi oyun olarak görüp, derste özgür oldukları için ilgi düzeyleri de bana alışmaları ile doğru orantılı olarak artıyor. Bu da başarı durumlarını olumlu yönde etkiliyor” sözleriyle öğrencinin derste özgür olmasının hem öğretmene çalışma bakımından hem de ilgi düzeyinin artışı bakımından önemli olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. L, öğrencilerinin ilgi düzeylerinin ve başarı durumlarının arttığını söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. M, “Küçük yaş çocuklarında piyano derslerinde karşılaştıkları problemleri çözdüğüm oranda artış görebiliyorum. Derste oyunu kullandığım zaman ilgi düzeyleri artıyor. Çocuğun algı özelliklerini tespit edip ona göre uygulama yaptığımda başarı artıyor” sözleriyle öğrenciyi iyi tanımanın başarı ve ilgi düzeyini arttırdığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. N, “Kesinlikle ilgili oluyorlar ve ikinci kitaba geçiyorlar. Sene sonu konserlerinde de yıl içinde yaptıkları çalışmaları sergiliyorlar. Aileler de ilerlediklerini rahatlıkla görebiliyor” sözleri ile başarı durumları ve ilgi düzeylerinin yüksek olduğunu belirtmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin yöntemlerin öğrenci üzerinde başarısını arttırmak için yapılan uygulamalar hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 12. Piyano Eğitiminde Başarıyı Arttırmak İçin Kullanılan Uygulamalar

UYGULAMALAR	F (15)
Dinleti Uygulama	6
Öğrenci Düzeyini Belirleme	6
Pozitif Etkiler	5
Olumlu Pekiştireçler	4
Oyunlarla İlgi Arttırma	3
Başarı Belgesi Düzenleme	2
Kalabalık Sınavlar	2
Piyano Kitabı Bitirme Zorunluluğu	1
Kötü Pekiştireç Verme	1

Görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninden 6'sı dinleti uygulamanın önemini, 6'sı öğrenci düzeyini belirlemenin önemini, 5'i pozitif etkilerin önemini, 4'ü olumlu pekiştireç kullanmanın gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca, 3'ü oyunlarla ilgi arttırmanın önemini, 2'si başarısı belgesi düzenlemek gerektiğini, 2'si kalabalık sınavların önemini, 1'i kötü pekiştireç vermek gerektiğini, 1'i metot bitirme zorunluluğu getirmenin önemini belirtmiştir.

9-Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde oyunun kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri

Piyano eğitiminde oyun kullanmanın zorunluluğu, yararlı sonuçlar elde etme, ilgi arttırma, olumlu pekiştireç olarak görme, ezberde kolaylık sağlama, oyun kullanımının abartılması, oyuna yer vermeme.

Araştırmaya katılan Öğr. A, “Bence oyun şarttır. Çünkü altı yaş oyun çağıdır. Kreşlerde ve anaokullarında bu yaşta oyun oynarlar ve anne-baba çocuklarını oyunun içinden alıp piyano dersine getirir. Bu yüzden çocuğun hevesi kaçar. Ben piyano eğitiminde oyunu kullanıyorum. Böylelikle eğitim, hem güzel hem de hevesli hale geliyor” sözleri ile oyunun altı yaş çocuğu için önemine ve piyano eğitiminde kullanılması gerektiğine değinmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. B, “Oyun evde, sokakta v.s. yerlerde olmalı. Piyano eğitimi eğitimidir. Oyun bu eğitim içinde saçma gelmektedir. Çocuk piyano çalmayı öğrenmeli. Oyunu her yerde oynar. Benim eğitimimde oyuna yer yoktur” sözleri ile oyunun piyano eğitiminde kullanılmasının yanlış olduğunu vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. C, “Çocukların bu yaşta oyuna ilgi duydukları bir gerçektir. Bir piyano eğitimcisinin piyano eğitiminde mutlaka oyunu kullanması gerekmektedir. Eğer oyun kullanmaz ise piyano eğitimi sadece nota okumak olarak görülebilir ve çocuğun ilgisi dağılabilir” sözleri ile piyano eğitiminde oyunun önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. D, Oyunun çocuğun gelişiminde çok önemli bir unsur olduğunu ve piyano eğitiminde kullanılmasının yararlı sonuçlar sağladığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. E, “Oyun her çocuğun istediği ve yapmaktan keyif aldığı bir olgu. Ben de müzik ve oyun ilişkisini savunan bir eğitimciyim. Altı yaş çocuklarına ödül vermediğiniz sürece piyano başında tutabileceğiniz başka bir yöntem yok” sözleri ile oyunu piyano eğitiminde çocuğun dikkatini çekmek için kullandığını vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. F, “Oyun, notaları öğrenmede ve şarkıları ezbere almada kolaylık sağlıyor. Oynayarak öğrendikleri bilgiler daha çok akıllarında kalıyor ” sözleri ile oyunu eğitim sürecinin bir parçası olarak kullandığını ve teorik ve pratik bilgileri oyunla öğrettiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. G, “Çocuk oyun yaşında olduğu için ders daha ilgi çekici oluyor ” sözleri ile oyunu, dersi ilgi çekici hale getirmek için bir araç olarak kullandığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. H, öğretmen faktörünün çok önemli olduğunu söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. H, “Çocuk sizi bir kere arkadaş gibi gördüyse öğretmenlik bazen çok zor oluyor. Ama mutlaka oyun kullanılmalı ” sözleri ile oyun kullanımının gerekli olduğunu fakat öğretmenin oyunun dozunu iyi ayarlaması gerektiğini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. I, piyano eğitiminde oyun kullanımının şart olduğunu söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. İ, oyunu kesinlikle kullandığını, hatta dersin tamamını oyunla işlediğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. J, piyano eğitiminde müzikli oyunlar kullandığını belirtmiştir. Aynı zamanda Öğr. J, “ Öğrenci ile tanıştığım süreç içerisinde, yaklaşık bir ay boyunca oyunlarla beraber derse ilgilerini

ekiyorum, notaları oyunlarla beraber öğretiyorum, müzik kuramlarını oyunlarla anlatıyorum ama oyunu Orff yöntemi ya da herhangi bir yöntemin parçası olarak kullanmıyorum” sözleri ile oyunu yöntem olarak kullandığını fakat herhangi bir yönteme dayalı olarak uygulamadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. K, oyunun piyano eğitiminde kesinlikle kullanılması gerektiğini söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. K, “Çocuk zaten oyun yaşımda ve pek çok şeyi oyunla öğreniyor. Müzikli oyunlar kullanarak hem ders daha eğlenceli oluyor, hem de ocuk oyun oynuyorum diye düşünürken aslında pek çok şey öğreniyor ” sözleri ile oyunun ocuk ve piyano eğitimindeki önemini vurgulamıştır.

Araştırmaya katılan Öğr. L, gerek müzikle alakalı, gerek alakasız her şekilde oyunu kullandığını ve çocuklarının bundan çok hoşlandıklarını söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. M, ocuğun en güzel oyunla öğrendiğini ve bu nedenle piyano eğitiminde oyun kullanımının kesinlikle gerekli olduğunu söylemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. N, oyunun kullanılması gerektiğini söylemiştir. Aynı zamanda Öğr. N, “Çok dengeli olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü, eğitimde oyun kullanmazsak çocuklar sıkılabiliyorlar. Çok oyuna yönelik yaparsak da bu sefer ders olmaktan çıkıyor, oyun amacını aşıyor, konsantrasyonları bozuluyor ve evdeymiş gibi oyun oynamak istiyorlar. Oyun çok dengeli tutulursa eğitim sürecinde kullanılması gerektiğini düşünüyorum ” sözleri ile oyunun gerekli olduğunu fakat aşırıya kaçılmaması gerektiğini belirtmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmenin oyun kullanımı hakkında verdikleri yanıtların kodlanması bulunmaktadır.

Tablo 13. Piyano Eğitiminde Oyunun Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşleri

UYGULAMALARI	F (15)
Oyun Zorunluluğu	14
Yararlı Sonuçlar	5
İlgi Arttırma	4
Olumlu Pekiştireçler	4
Ezberde Kolaylık	3
Oyun Kullanımının Abartılması	3
Oyuna Yer Vermeme	1

Görüşme formu uygulanan 15 piyano öğretmeninden 14'ü oyun kullanmanın zorunlu olduğunu, 5'i oyunun yararlı sonuçlar sağladığını, 4'ü ilgi arttırmada kullandığını, 4'ü olumlu pekiştireçler kullandığını belirtmiştir. Ayrıca 3'ü ezberde kolaylık sağladığını, 3'ü oyun kullanımının artırılması gerektiğini, 1'i oyuna yer vermediğini belirtmiştir.

Aşağıda uygulanan görüşme formunun 10. Sorusu açık uçlu bir önerme olarak öğretmenlerin altı yaş piyano eğitiminde yöntem kullanma durumlarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri alınmıştır. Bu görüşmeler araştırmacı tarafından düzenlenerek analiz edilmiştir. Öğr. C, Öğr. D, Öğr. E, Öğr. G, Öğr. H ve Öğr. İ görüşlerini belirtmemiştir.

Araştırmaya katılan Öğr. A, "Altı yaş çocukları için daha eğlenceli materyaller çıkarılmalı. Biz yöntemleri okuyarak bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Keşke bu yöntemleri kullanarak hem kitap hem de görsel materyaller çıkartılsa. O zaman daha kolay bir süreç bizi bekler."

Araştırmaya katılan Öğr. B, “Ben bu eğitimle başarıyı sağlıyorum. Psikolojik olarak çocuğu düşününce o daha fazla şımartılıyor ve görevini yapmıyor. Bu yüzden katı kural piyano eğitiminde vazgeçilmezdir.”

Araştırmaya katılan Öğr. F, “Fakültelerde atlı yaş grubuna yönelik piyano eğitimine önem verilmesini isterim.”

Araştırmaya katılan Öğr. İ, “Altı yaş grubu dikkat çekmenin zor olduğu bir yaş grubu. Bir çocuk çok yetenekli ama asi, hırçın olabiliyor. Mesela, bana gelen bir çocuk vardı ben onu bir türlü piyanonun başına oturtamadım, hep kafası başka yerlerdeydi. Ya da annesi ile girmek istiyordu derse, çocukların size güven duymasını sağlamak gerekiyor. O nedenle ilk etapta 5 dk, sonra 10dk,15 dk. Şeklinde yavaş yavaş arttırarak güven duygusunu kazandım ve artık derslikte benimle birlikte çok güzel bir şekilde ders yapabiliyor.”

Araştırmaya katılan Öğr. J, “Orff yaklaşımı belki başlangıçta çocuğun müziği anlaması için iyi bir yöntem ama sonrasında çok sıkıntı yaşıyorum. Benim o yöntemle öğrenmiş bir öğrencim var şuan ben notaları öğretemiyorum, ezbere gidiyor ve o yöntemde ilerlemek istiyor. Bir yöntem eğitim sürecinde karşılaşılan sorunları çözmek için kullanılabilir. Ama ders boyunca o yöntem kullanılmamalı bence.”

Araştırmaya katılan Öğr. K, “Pek çok arkadaşım küçük yaş piyano eğitimini bilgisizce veriyor. Bu konu hakkında kitapların çıkarılması ve seminerlerin yapılması gerekli olduğunu düşünüyorum.”

Araştırmaya katılan Öğr. L, “En önemli şey kaynak eksikliği, onları sıkmadan dersi rahat geçirebileceğimiz bir kaynak yok.”

Araştırmaya katılan Öğr. M, “Ben konservatuar mezunuyum ve pedagojik eğitim almadım. Ama direk piyano pedagojisi üzerine eğitim veren ülkelere gitmeyi düşündüm bir ara. Bu tarz bölümlerin Türkiye’de de olmasını istedim. Gerçi eğitim fakülteleri var bu konu hakkında ama ben pedagojik kısmının çok eksik olduğunu düşünüyorum. Diğer bir şey de çocuklar için

yazılmış kaynakların eksikliği. Yurt dışında pek çok kaynak var bu konuda onları internetten bulup kullanıyorum. Repertuar ve kaynak seçeneği fazla olsa daha iyi olurdu.”

Araştırmaya katılan Öğr. N, “Erken müzik eğitimi çok destekliyorum ve kesinlikle her kurumda olması gerektiğini düşünüyorum. Her çocuğun beş yaşında başlatılması gerektiğini düşünüyorum.”

Yapılan içerik analizlerine bakıldığında özel müzik eğitimi kurumlarında altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun meslekte yeni oldukları, piyano öğretim yöntemlerine yönelik bir eğitim almadıkları görülmektedir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun öğretim yöntemlerinden Orff yöntemini bildiği ve uygulamaya çalıştığı görülmektedir.

Yapılan analizler doğrultusunda tezin amaçlarına uygun olarak belirlenen sonuçlar ve sonuçlara yönelik öneriler aşağıda verilmiştir.

IV. BÖLÜM - SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. SONUÇLAR

Bu bölümde, önceki bölümde belirlenmiş olan bulgular ve yorumlara bağlı olarak elde edilen sonuçlar ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Ankara'da altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren özel kurumlar ve bu kurumlarda çalışan piyano öğretmenleri ile altı yaş çocuklarının piyano eğitimine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla görüşme yapılmıştır. Altı yaş çocuklarının piyano eğitimi sürecine hazırlanmalarında kullanılan yöntemleri belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmanın altı yaş çocuklarına verilen piyano derslerinin değerlendirilmesi, yenilikler getirmesi ve bundan sonra piyano eğitimiyle ilgili yapılacak olan araştırmalara ışık tutması bakımından önem taşıdığı düşünülmektedir.

Ankara'daki altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren özel eğitim kurumlarında çalışan piyano öğretmenleri ile yapılan görüşme sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun meslekte yeni oldukları, piyano öğretim yöntemlerine yönelik bir eğitim almadıkları tespit edilmiştir.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitimi ile ilgili bir eğitim almadıkları ama bu yaş grubuna eğitim verdikleri tespit edilmiştir.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitimine hazırlanmalarında Orff Yöntemini kullandığı görülmüştür.

- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano çalmaya karşı ilgi duymalarını sağlamak için oyun ve renkli materyallerden yararlandıkları görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano dersi uygulamalarında Orff çalgılarını kullandıkları, renklerle eğitim yaptıkları ve öğrenci merkezli bir yaklaşım izledikleri görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde Orff Yöntemini kullandıkları görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullandıkları yöntemleri seçerken öğrenci merkezli bir yaklaşım izledikleri ve öğrenci görüşü aldıkları görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullandıkları yöntemlerin etkili bir öğretim şekli olduğu ve oyunla öğretim temeline dayandığı için öğrenciye piyanoyu sevdirmeye konusunda başarılı olduğu görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanmakta olduğu yöntemlerle ilgili sıkıntı yaşamadığı görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunda altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde bir yıllık eğitim sonucunda ilgi düzeylerinde artış gözlemledikleri görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullanmakta olduğu öğretim yöntemlerinde oyunun kullanımını bir zorunluluk olarak belirttikleri görülmüştür.
- Piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun altı yaş çocuklarının piyano eğitimi için yeterli kaynak ve materyal olmadığını belirttikleri görülmüştür.

4.2. ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçlarına bakılarak; Ankara'daki özel müzik eğitimi kurumlarında altı yaş çocuklarına verilen piyano eğitimine baktığımızda bazı eksiklerin ve yanlışların olduğu görülür. Araştırmanın amaçları da göz önüne alınarak yapılabilecek bazı öneriler aşağıda sıralanmıştır:

Altı yaş çocuklarına piyano eğitimi veren öğretmenlerin piyano öğretim yöntemleri hakkında yeterince bilgiye sahip olmadığı görülmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin altı yaş çocuklarının piyano eğitimi ve erken müzik eğitiminde kullanılan yöntemler hakkında bilgilendirilmesinin gerektiği ve öğretmenlerin yetiştiği alanlarda erken dönem piyano eğitime yönelik derslerin okutulması ya da öğretmenlerin bu konu ile ilgili hizmet içi eğitimlere katılması gerektiği düşünülebilir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda ve bazı özel kurumlarda hizmet içi eğitim anlayışı ciddi boyutta ele alınmaktadır. Benzer bir uygulama olarak erken piyano eğitimi konusunda bölge içi seminerlerin düzenlenerek özel müzik eğitimi kurumlarında çalışan öğretmenlerin bu seminerlere katılmaları zorunlu hale getirilebilir.

Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde öğrenci motivasyonu önemli bir faktördür. Piyano öğretmenleri, öğrenci motivasyonunu yükseltebilecek yeni öğretim yaklaşımları uygulamalı, dersi öğrenciye sevdirmeli ve öğrencinin dikkatini toplamalıdır. Bu durumda öğrencinin başarı düzeyinin daha da artabileceği düşünülmektedir.

Erken piyano eğitimi hakkında daha fazla kaynak kitap ve nota kitaplarının yazılmasının piyano öğretmenlerine yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

Altı yaş çocuklarına verilen piyano eğitiminin hedef ve amaçlarının sürekli irdelenmesinin yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Öğrencinin kişisel ve yaş özelliklerine uygun olarak, gerekli beceri ve davranış kazandırmayı planlayan bir piyano eğitim programı oluşturulmasının, başarının yükselmesi bakımından önem taşıdığı söylenebilir.

Piyano dinletileri sık sık uygulanmalıdır. Öğrenci çalıştığı eserleri başkalarına dinletmek zorunluluğuna gireceğinden daha fazla çalışma gereği duyacaktır. Aynı zamanda öğrencilerin, çalışılan eserleri ya da piyano literatüründeki çeşitli eserleri başkalarından duymaları da çalışma isteklerini arttırma konusunda yararlı olacaktır. Ayrıca hem öğrencilerin hem de piyano öğretmeninin bireysel gayret ve başarılarının teşvik edilmesi, desteklenmesinin çalışma ve özgüven arttırmak için gerekli olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırma, Ankara’da bulunan özel müzik eğitim kurumlarında çalışan piyano öğretmenleri ile sınırlandırılmıştır. Başka çalışma gruplarıyla ve deneysel yöntem kullanılarak tekrar yapılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, bundan sonra piyano eğitimi hakkında yapılacak olan çalışmalara yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

ADIGÜZEL, Ö. (2005). “Eğitimde Yaratıcı Drama’ya İlişkin”, *İnfo Dergisi*, Sayı:8 .

ADIGÜZEL, Ö. (Edt.) (2006). *Yaratıcı Drama (1985-1998 Yazılar*. Ankara: Naturel Kitap Yayın Dağıtım.

AGAY, D. (1981). *Teaching Piano I*. Yorktown Music Press. Inc.

AKTÜZE, İ. (2004). *Ansiklopedik Müzik Sözlüğü*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

ARAL, N. ve BULUT, S. ve BARAN, G. ve ÇİMEN, S. (2001). *Çocuk Gelişimi I-II*, İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

ARAL, N., AKYOL, A. K., SIĞIRTMAÇ, A. (2006), “Beş Altı Yaş Grubundaki Çocukların Yaratıcılıkları Üzerinde Orff Öğretisine Dayalı Müzik Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi” , *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, www.e-sosder.com ISSN:1304-0278 Kıs-2006 cilt. 5, No:15, s.1-9.

ARGUN, Y. (2004). *Okul Öncesi Dönemde Yaratıcılık ve Eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

BAL,S. ve ARTAN,İ. (1995). *0-6 Yaş Çocuklarının Müzik Eğitimi Aileler ve Eğitimciler İçin Kaynak Kitap*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

BASTIEN, J. W. (1973), *How To Teach Piano Successfully*. California: Neil A. Kwo Music Company.

BAYMUR, F. (1978). *Genel Psikoloji*. İstanbul: İnkılap ve Aka Basımevi.

BİLEN. S. (1995), *İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretimi ve Güdüsel Süreçler Üzerindeki Etkileri*. Doktora Tezi, D.E.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü,

İzmir.

BOZDOĞAN, Z. (2003). *Okul Rehberlik Etkinlikleri ve Yaratıcı Drama*. Ankara: Nobel Yayınları.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., v.d. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

ÇEVİKKAYA, İ.Ç., (2003). *Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Temel Teknik Güçlükler ve Çözümlerine Yönelik Çalışma Biçimleri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ÇİMEN, G. (1995). Okulöncesi Piyano Eğitimi. *Filarmoni Sanat*, Mart sayısı, syf.18-21.

DEMİREL, Ö. (2006). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

DEMİROVA, G. (2008). *Piyano Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Dikkat Toplama Yetisine Etkisi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

DÜNDAR, M. (2003). Anaokulu ve İlköğretimin Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 23, Sayı 2, s. 171-180*. Ankara.

ERCAN, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*. Ankara: Sözkese Matbaası.

ERDAL, G. (2005). *Müzik Öğretim Yöntemlerinden Dalcroze Metodu ve Kullanımı*. Erciyes Üniversitesi GSF. Müzik Sempozyumu, Kayseri.

ERDEMLİ, M. (1995). *Bilkent Üniversitesi Erken Müzik Eğitimi Programına Devam Eden 48-56 aylık Çocukların Müzik Becerilerinin Gelişiminin İncelenmesi*. Bilim Uzmanlığı Tezi, H. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ERGÜN, M. (1980). Oyun ve Oyuncak Üzerine-I. *Milli Eğitim*, I/1, s.102-119.

ERTÜRK, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.

ESER, T. (2002). *Çocuk-Oyun- Yaratıcı Drama*. 2. Türkçe Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Sempozyumu (30 Mart 2002), Türkçe ve Edebiyat Öğretiminde Sorunlar- Çözümler-Yeni Yaklaşımlar, s.44–49, Eyüboğlu Eğitim Kurumları, İstanbul.

FENMEN, M.(1993). *Müzik Yuvaları, Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yay.

GİRGİN, T. (1999).*Türkiye’de Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Yaratıcı Drama Etkinlikleri (Ankara İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GÖĞÜŞ, C. (2007). *Mesleksel Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Ulusal Müzik Kültürüne Dayalı Başlangıç Piyano Eğitimine İlişkin Öğretmen Görüşleri (Ankara İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

GÜNAY, E. ve ÖZDEMİR, M.A. (2006). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. İstanbul: Bağlam Yayınları.

GÜRGEN, E.T. (2006), “Müzik eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar”, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, cilt.7, No: 12, s.81-93, Malatya.

GÜRGEN, E.T. (2007). *Orff-Schulwerk ve Kodaly Yönteminin Vokal Doğaçlama, Müziksel İşitme ve Şarkı Söyleme Becerileri Üzerindeki Etkileri*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

IŞIN, D. (2008). *Okulöncesi Müzik Eğitiminde Uygulanan Orff Yaklaşımı'nın 5-6 Yaş Grubundaki Çocukların Ritimsel Becerilerine Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KALYONCU, N. (2006). Türkiye' de Orff-Schulwerk Uygulamaları (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği). *Yaratıcı Drama Dergisi* 1-2, s. 89-104, www.muzikegitimcileri.net.

KASAP, B.T. (2005). Amerika Bireleşik Devletleri'nde Grup Piyano Eğitimi'. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 25, Sayı 3*, s.191-206, Ankara.

KASAP, B.T. (2005). Suzuki Okulu Metodu. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt.6, sayı.9, sayfa.115-128*, Malatya.

KAYNAK, T. (2004). *Okulöncesi Çocuklara Yönelik Piyano Metotlarının İncelenerek Kullanılma Durumlarının Saptanması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KIVRAK, M. (1994). *Suzuki Yöntemi İle Piyano Eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

KOCABAŞ, A. (2003). *Erken Çocukluk Dönemi Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Müziği Öğrenme Stratejileri Ve Çoklu Zeka Alanlarının Karşılaştırılması*. OMEP Kuşadası-Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı Bildiri Kitabı,3.Cilt, s.30-45, Aydın.

KÖKSOY, M. A. ve TAŞ, M.A. (2005). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Anaokulu Öğretmenlerinin Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitimine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi (Niğde İli Örneği). *Gazi Üniversitesi*

Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt. 6, sayı.1, Kırşehir.

KÜÇÜKÖNCÜ, H.Y. (2007). *Müzik Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: İlke Yayınevi.

MORGÜL, M. (2006). *İlk Çocuklukta Müzik Nasıl Öğretilir, Oynayarak Yaşayarak Öğren*. Ankara: Kök Yayıncılık.

MORGÜL, M. (2004), *Eğitimde Yaratıcı Dramaya Merhaba*. Ankara: Kök Yayıncılık.

OKVURAN, A. (2003). Drama Öğretmeninin Yeterlilikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, cilt.36, sayı: 1-2, s.81-87*, Ankara.

ONURAY, H. (1998). *6-8 Yaş Çocukları İçin Piyano Başlangıç Aşamasında Öğrenmeyi Hızlandırıcı ve Pekiştirici Görsel Egzersizler*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÖNDER, A. (2007). *Yaşayarak Öğrenme İçin Yaratıcı Drama*. İstanbul: Epsilon Yayınları.

ÖMEROĞLU, E. vd. (2006). *Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması*. Ankara: Kök Yayıncılık.

ÖMEROĞLU, E. vd. (2007). *Okulöncesi Eğitimde Drama*. Ankara: Kök Yayıncılık.

ÖZ, N.B. (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt. 14, sayı.1, Bursa*.

ÖZCAN, V. (2007). *Orff Öğretisinin ve Yaratıcı Dramanın Uygulandığı ve Uygulanmadığı Okullarda Öğrencilerin Müzik Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri

Enstitüsü, İzmir.

ÖZÇİMENLİ, E. (2007). *Anaokullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Anaokullarındaki Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÖZDEN, Y. (2002). *Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem A Yayınları.

ÖZEN, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, cilt: 24, No.2, s. 57-63, Ankara.

ÖZMENTEŞ, G. ve BİLEN, S. (2005). Dalcroze Eurhythmics Öğretiminin Müziksel Beceriler, Müzik Dersine İlişkin Tutumlar ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Üzerindeki Etkileri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, cilt. 6, sayı.10, s. 87-102, Malatya

ÖZTÜRK, A. (Edt.). (2001). *Müzik Öğretimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No.1291, Açıköğretim Fakültesi Yayını No.711.

ÖZTÜRK, A. (Edt.). (2008). *Okul Öncesinde Yaratıcılık ve Drama Eğitimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No. 1832, Açıköğretim Fakültesi Yayını No.950.

ÖZTÜRK, A. (2007). *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

PAMİR, L. (1984). *Çağdaş Piyano Eğitimi*. İstanbul: Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları No.2.

PRATT, D. (2007). Çocuklarda Müzikal Gelişim: Ses Aralığı, Melodi ve Ritim (Çev. ÖZAL, K.). Makale tarihi: 17 Nisan 2007, www.muzikegitimcileri.net,

SAN, İ. (1979). *Sanatsal Yaratma Çocukta Yaratıcılık*. Ankara: Türkiye İş

Bankası Kültür Yayınları, Tisa Matbaası.

SAN, İ. (2008). *Sanat ve Eğitim*. Ankara: Ütopya Yayınları Sanat Dizisi.

SAY, A. (2005). *Müzik Öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

SELİMHOC AOĞLU, A. (2004). *Drama ve İlköğretimde Dramanın Önemi*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya.

SEZGİN, Ö. (1999). Çocuk ve Müzik. *Orkestra Dergisi*, Sayı: 220, s. 41.

SÖNMEZ, V. (2005). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

SUN, M. ve SEYREK, H. (2002). *Okulöncesi Eğitiminde Müzik*. İzmir: MEY Ofset.

SUN, M. ve SEYREK, H. (2006). *Okulöncesi Eğitiminde Oyun*. İzmir: MEY Ofset.

TANRIVERDİ, A. (1997). Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri. *Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi*, sayı.16. Trabzon: Selva Yayıncılık

TARMAN, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

TEMİZ, E. (2006). *Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, s.193-207, Pamukkale Üniv. Eğt. Fakültesi, Denizli.

TOKSOY, A.C. ve BEŞİROĞLU, Ş. (2006). Orff Yaklaşımı Çerçevesinde İlköğretim I. Kademesinde Müzik ve Hareket Eğitiminde Başlangıç İçin Bir Model Önerisi. *İTÜ Dergisi Sosyal Bilimler*, cilt:3, Sayı: 2, s.23-24, İstanbul.

TOP, Ü. A. (2004). *Çalgı Eğitiminde Vücudun Bütünsel ve Doğru Kullanımına Yönelik Uygulanabilecek Yöntem ve Tekniklere Genel Yaklaşımlar*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

TUFAN, S. (2000). Piyano Eğitiminde Deşifre Çalışmaları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 20, Sayı:3, s.101-104, Ankara.

UÇAN, A. (1982). *Gazi Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmış Doktora Tezi. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

UÇAN, A. (1997). *Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. İkinci Basım. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, A. (2005). *Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. Üçüncü Baskı. Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.

USLU, M. (2007). Çocuklarda ve Gençlerde Müzik Eğitiminin Önemi Üzerine Bir Değerlendirme. *Müzik ve Bilim Uluslar arası Hakemli Bilimsel Müzik Dergisi*, sayı.7.

ÜRFİOĞLU, A. (1989). *Bebeklik ve Okul Öncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

ÜNAL, İ. (2006). *6-8 Yaş Çocukları İçin Piyano Eğitimi Veren Kurumlarda Öğretmenlerin Başlangıç Aşamasında, Piyano Öğretim Yöntemlerinden Biri Olarak Yaratıcı Dramaya İlişkin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi A.B.D. Müzik Öğretmenliği Programı, İzmir.

YAĞCI, Ç. (1995). *Müzik Eğitimi ve Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YILDIRIM, K. (1995). *Kodaly Yöntemi İle Müzik Eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, D.E.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

YİĞİT, F. (2000). *Müzik Eğitiminde Kodaly Metodunun Rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

YÜCESAN, E. (2008). *Orff Yaklaşımına Dayalı Etkinliklerin İlköğretim Beşinci Sınıf Müzik Dersinde Uygulanışı ve Öğrencilerin Müziksel - Ritmik Zeka Düzeyleri Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

YÜCETOKER, İ. (2009). *Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Mevcut Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

EKLER

EK.1. GÖRÜŞME FORMU

Sayın Meslektaşım,

Bu görüşme formu, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimin Kültürel Temelleri Ana Bilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde, Prof.Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN danışmanlığında hazırlanan “Altı Yaş Çocuklarının Piyano Eğitimine Hazırlanmalarında Kullanılan Yöntemlerin Karşılaştırılması” konulu yüksek lisans tezi için bilgi toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel ve mesleki bazı bilgilerle ilgili soruları içeren bireysel-mesleki durum formu, ikinci bölümde ise piyano eğitimi ve kullanılan yöntemlerle ilgili sorular yer almaktadır.

Görüşme formu sonunda toplanacak bilgiler sadece bilimsel amaçlarda kullanılacaktır. Başka kişi ya da kuruluşlara verilmeyecektir.

Araştırmanın sağlıklı sonuçlara ulaşabilmesi için görüşme formu sorularını dikkatle ve içtenlikle yanıtlamanız gerekmektedir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Saygılarımla
Arş.Gör. Kübra S. GÜLEÇ ERSOY
Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Yüksek Lisans Öğrencisi

Mail: kubsev@gmail.com, **Tel:** 0505 914 62 24

MESLEKİ VE KİŞİSEL BİLGİLER

Aşağıda yer alan sorularla ilgili seçeneklerden durumunuza uygun olanı (x) işareti ile belirtiniz.

1. Mezuniyet dereceniz?
☐ Lisans
☐ Yüksek Lisans
☐ Doktora
☐ Sanatta Yeterlilik
☐ Başka (Lütfen belirtiniz).....
2. Mesleki kıdeminiz?
☐ 1-5 yıl
☐ 6-10 yıl
☐ 11-15 yıl
☐ 16-20 yıl
☐ 20 yıldan çok
3. Eğitim sürecinizde, piyano öğretim yöntemlerine ilişkin özel bir eğitim aldınız mı?
☐ Evet
☐ Hayır
4. Aşağıdaki seçeneklerden lütfen kendinize uygun olanını seçiniz.
☐ 6 yaş grubuna piyano eğitimi veriyorum ve bu alanda özel bir eğitim aldım.
☐ 6 yaş grubuna piyano eğitimi vermiyorum ama bu alanda özel bir eğitim aldım.
☐ 6 yaş grubuna piyano eğitimi veriyorum ama bu alanda özel bir eğitim almadım.

GÖRÜŞME FORMU SORULARI

1. Altı yaş çocuklarını piyano eğitimine hazırlamak için nasıl bir uygulama yapıyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Altı yaş çocuklarının piyano çalmaya karşı ilgi duymalarını sağlamak için neler yapıyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

3. Altı yaş çocukların piyano dersi uygulamalarını nasıl yapıyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Altı yaş çocuklarının piyano eğitimine hazırlanmalarında aşağıdaki yöntemlerden hangilerini kullanıyorsunuz?

- Dalcroze Yöntemi ()
- Orff Yöntemi ()
- Kodaly Yöntemi ()

- Suzuki Yöntemi ()
- Drama Yöntemi ()
- Madeleine Carabo-Cone Yöntemi
- Hiçbiri ()
- Diğer.....

5. Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde kullandığınız yöntemleri seçerken nelere dikkat ediyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

6. Kullanmakta olduğunuz yöntemlerin öğrenciye piyanoyu sevdirmeye konusundaki başarısı hakkında görüşlerinizi kısaca belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

7. Kullanmakta olduğunuz yöntem/yöntemler ile ilgili herhangi bir sorun/sorunlar ile karşılaşmakta mısınız? (Eğer karşılaşıyorsanız) Bu sorun/sorunlar nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

8. Bu yöntem/yöntemleri kullanarak yaptığınız bir yıllık eğitim sonunda öğrencilerinizin piyano çalmaya karşı ilgi düzeyleri ve başarı durumları nasıldır?

.....

.....

.....

.....

.....

9. Altı yaş çocuklarının piyano eğitiminde öğretim yöntemi olarak oyun kullanımı konusundaki düşüncelerinizi kısaca belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

10. Varsa belirteceğiniz başka görüşleriniz.

.....

.....

.....

.....

.....